

2022 METŲ VALSTYBĖS BIUDŽETO IR SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ FINANSINIŲ RODIKLIŲ PROJEKTŲ APŽVALGA

TURINYS

<u>I. EKONOMINĖS RAIDOS SCENARIJUS</u>	2
<u>II. VALDŽIOS SEKTORIAUS FINANSAI</u>	7
1. FISKALINĖ POLITIKA	7
2. VIDUTINIO LAIKOTARPIO VALDŽIOS SEKTORIAUS FINANSŲ PROJEKCIJOS.....	9
3. 2022 METŲ VALSTYBĖS BIUDŽETO IR SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ RODIKLIŲ PERKLASIFIKAVIMAI.....	12
4. VIDUTINIO LAIKOTARPIO NUMATOMOS FISKALINĖS RIZIKOS SARAŠAS IR PROJEKCIJŲ JAUTRUMO ANALIZĖ	13
5. VALDŽIOS SEKTORIAUS FINANSŲ ILGALAIKIO TVARUMO PERSPEKTYVOS	15
6. EUROPOS KOMISIJOS PARENGTŲ LIETUVOS MAKROEKONOMINIŲ IR FISKALINIŲ RODIKLIŲ PROGNOZIŲ IR FINANSŲ MINISTERIJOS PARENGTO EKONOMINĖS RAIDOS SCENARIJAUS BEI VIDUTINIO LAIKOTARPIO FISKALINIŲ RODIKLIŲ PROJEKCIJŲ PALYGINIMAS.....	15
<u>III. 2022–2024 METŲ VALSTYBĖS BIUDŽETO IR SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ KONSOLIDUOTOS VISUMOS PLANUOJAMI RODIKLIAI</u>	16
1. PLANUOJAMI PAGRINDINIAI RODIKLIAI	16
2. POKYČIAI DĖL NAUJŲ EKONOMIKOS POLITIKOS PRIORITETŲ.....	17
<u>IV. VALSTYBĖS BIUDŽETO PAJAMOS</u>	17
1. PAJAMOS IŠ PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO	18
2. PAJAMOS IŠ GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO	18
3. PAJAMOS IŠ AKCIZŲ	19
4. PAJAMOS IŠ PELNO MOKESČIO	20
5. PAJAMŲ NETEKIMAI DĖL TAIKOMŲ LENGVATŲ.....	21
<u>V. VALSTYBĖS BIUDŽETO ASIGNAVIMAI</u>	24
1. PAGRINDINIAI PRINCIPAI, RENGiant 2022 METŲ VALSTYBĖS BIUDŽETO PROJEKTĄ.....	24
2. 2022 METŲ VALSTYBĖS BIUDŽETO PROJEKTE PLANUOJAMI ASIGNAVIMAI.....	24
3. VALSTYBĖS INVESTICIJŲ 2022–2024 METŲ PROGRAMA.....	34
4. ES, KITOS TARPTAUTINĖS FINANSINĖS PARAMOS LĖŠOS BIUDŽETE	35
5. LĖŠOS, PLANUOJAMOS PERKELTI IŠ KITŲ BIUDŽETINIŲ METŲ PAGAL BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO NUOSTATAS.....	42
<u>VI. SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ FINANSINIŲ RODIKLIŲ PROJEKTAS</u>	42

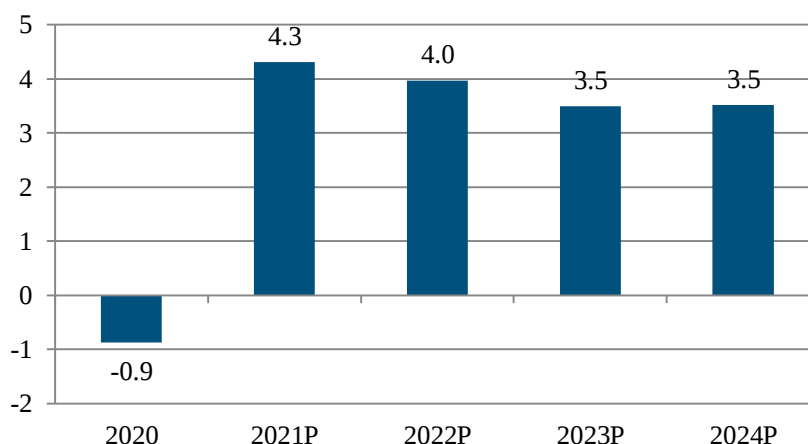
I. Ekonominės raidos scenarijus

Ekonominės raidos scenarijus parengtas naudojantis iki 2021 m. rugpjūčio 31 d. paskelbtais statistiniais duomenimis ir iki 2021 m. rugpjūčio 15 d. gauta informacija, kurią pateikė institucijos, vadovaudamosi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 13 d. nutarimu Nr. 369. Prielaidos dėl išorės aplinkos vidutiniu laikotarpiu atitinka Europos Komisijos šių metų liepą paskelbtą ekonominę prognozę.

Nuo 2015 m. sausio 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniam įstatymui (toliau – Konstitucinis įstatymas), išvadą dėl ekonominės raidos scenarijaus turi pateikti nepriklausoma biudžeto politikos kontrolės institucija, kurios funkcijas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. lapkričio 14 d. nutarimu Nr. XII-592 ir Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymu, pavesta atlikti Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei. Valstybės kontrolės 2021 m. rugsėjo 21 d. išvadoje Nr. BPE-6 „Dėl ekonominės raidos scenarijaus tvirtinimo“ konstatuojama, kad „Lietuvos Respublikos finansų ministerijos parengtas ekonominės raidos scenarijus yra nulemtas įvadytų prielaidų ir yra pagrįstas esamais statistiniais duomenimis. Valstybės kontrolė, vykdanči fiskalinės institucijos funkcijas, tvirtina 2021 m. rugsėjo 10 d. Finansų ministerijos paskelbtą 2021–2024 m. ekonominės raidos scenarijų, kuris yra tinkamas valdžios sektoriui priskiriamiems biudžetams rengti“.

Lietuvos ekonomika 2021 metų pradžioje atsigavo – pirmąjį pusmetį buvo užfiksuotas 4,7 proc. bendrojo vidaus produkto (toliau – BVP augimas), o sukuriamą pridėtinę vertę didėjo tiek į vidaus rinką, tiek į išorės rinkas orientuotos ekonominės veiklos srityse. Labiausiai pandemijos paveiktoje kontaktinių paslaugų srityje pirmąjį pusmetį vis dar buvo fiksuojamas sukuriamos pridėtinės vertės nuosmukis, tačiau didėjantis vakcinuotų žmonių skaičius, nuo liepos 1 d. atšauktas nacionalinis karantinas ir laisvėjantys ūkinės veiklos suvaržymai sudarė pagrindą ir šių veiklų laipsniškam atsigavimui. Geri pirmojo pusmečio rezultatai, palankesnės Europos Sąjungos ekonominės perspektyvos, didėjantis imunitetą įgijusių žmonių skaičius leidžia tikėtis, kad ekonomikos augimas vidutiniu laikotarpiu tęsis. Lietuvos BVP 2021 metais galėtų augti 4,3 proc., o 2022 metais tikėtinas 4 proc. ekonomikos augimas. Numatoma, kad 2023–2024 metais BVP augs po 3,5 proc. per metus. Ekonomikos augimą vidutiniu laikotarpiu skatins stiprėjanti vidaus ir išorės paklausa.

1 pav. BVP pokytis, proc.

Šaltiniai: Finansų ministerija, Statistikos departamentas

P – projekcija

Darbo rinkos būklė 2021 metų I pusmetį pagerėjo – nedarbo lygis sumažėjo, o užimtumas II ketvirtį augo, nors abu šie rodikliai vis dar išliko prastesni nei prieš pandemiją. Įvertinus darbo rinkos tendencijas ir prielaidas dėl gyventojų vakcinacijos bei demografinės

raidos, numatoma, kad 2021 metais padėtis darbo rinkoje pagerės: užimtų gyventojų skaičius po pernai užfiksuoto 1,5 proc. nuosmukio padidės 0,4 proc., o nedarbo lygis, apskaičiuotas pagal gyventojų užimtumo tyrimo metodiką, sumažės nuo 8,5 proc. iki 7,4 procento. Nuo 2022 metų gyventojų ekonominį aktyvumą ir užimtumo augimą skatins Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės įsibėgėjantis įgyvendinimas, todėl užimtų gyventojų skaičius 2022 metais padidės iki 0,9 proc., o nedarbo lygis sumažės iki 6,7 procento. Vėlesniais vidutinio laikotarpio metais dėl demografinių priežasčių darbingo amžiaus gyventojų skaičius mažės, o tai neigiamai veiks darbuotojų pasiūlą ir užimtumą – nepaisant stiprios darbuotojų paklausos, vidutinio laikotarpio pabaigoje užimtų gyventojų skaičius taip pat turėtų imti mažėti. Darbuotojų paklausa turėtų išlikti stipri, bet dėl darbuotojų, atitinkančių darbo rinkos poreikius, trūkumo nedarbo lygis mažės lėčiau ir vidutinio laikotarpio pabaigoje sudarys apie 6 procentus.

Darbo užmokesčio raida šalyje pirmąjį 2021 metų pusmetį išliko palanki, gyventojų perkamoji galia toliau sparčiai augo. Stipriai išaugusi darbuotojų paklausa ir darbuotojų, turinčių darbo rinkos poreikius atitinkančių įgūdžių, trūkumas, padidinti atlyginimai viešajame sektoriuje šiemet reikšmingai didins darbo užmokestį, todėl numatoma, kad 2021 metais vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalyje augs 9 proc. Atsižvelgus į numatomus Vyriausybės sprendimus dėl viešojo sektoriaus darbuotojų apmokėjimo ir minimaliosios mėnesinės algos dydžio, numatoma, kad 2022 metais darbo užmokesčio augimo tempas šalyje sieks 8 procentus. Vidutinio laikotarpio pabaigoje darbo užmokesčio augimo tempas galėtų sulėtėti ir priartėti prie 5,5 proc. Vidutiniu laikotarpiu darbo užmokesčio augimo tempas viršys infliaciją, todėl darbuotojų perkamoji galia stiprės.

Metinė infliacija 2021 metų I pusmetį spartėjo. Nuo kovo. infliaciją skatino daugiausia trumpalaikiai išorės veiksniai – importuojamos aukštos energijos ir kitų pramoninių prekių žaliavų kainos. Įvertinus vartotojų kainų raidos tendencijas ir technines prielaidas dėl naftos kainų raidos numatoma, kad 2021 metais vidutinė metinė infliacija sudarys 3,4 proc. Vėlesniais vidutinio laikotarpio metais numatomas pasaulinių žaliavų kainų stabilizavimasis, todėl trumpalaikių veiksnių, šiuo metu didinančių vartojimo kainas, poveikis turėtų būti ribotas ir spaudimas kainų augimui turėtų mažėti. 2022 metais infliacijos tempas galėtų sulėtėti iki 2,5 proc., o 2023–2024 metais – iki 2 proc.

Nors pirmoje 2021 metų pusėje ūkinę veiklą šalyje vis dar riboję galiojusios karantino sąlygos, namų ūkių vartojimo išlaidos per I pusmetį išaugo 7 proc. (I ketvirtį augo 0,6 proc., II ketvirtį augimo tempas paspartėjo iki 13,6 proc.). 2021 metais augančios su darbo santykiais susijusios pajamos ir socialinės išmokos gerino gyventojų finansinę padėtį ir prisidėjo prie aktyvesnio vartojimo šalyje. Numatomas minimaliosios mėnesinės algos didinimas nuo 2022 metų sausio, tęsiamas pensijų indeksavimas, konkurencija dėl reikiamos kvalifikacijos darbuotojų skatins gyventojų pajamų augimą ir artimiausioje ateityje, todėl palaikys vartojimą šalyje. Įvertinus gyventojų pajamų, darbo rinkos, kainų, epideminės situacijos ir gyventojų lūkesčių raidą namų ūkių vartojimo išlaidos 2021 metais galėtų augti 5,4 proc. Vidutiniu laikotarpiu, išnykus atsigavimo efektui po pandemijos sukulto ūkinės veiklos ribojimo, situacija darbo rinkoje išliks palanki darbuotojams, tad didėjant gyventojų pajamoms namų ūkių išlaidos vartojimui kasmet galėtų būti vidutiniškai 3,8 proc. didesnės. Šio rodiklio raidai vidutiniu laikotarpiu taip pat įtaką darys demografinės padėties dinamika, pokyčiai socialinėje politikoje.

Epideminei padėčiai gerėjant, didėjant užsienio paklausai, o verslui geriau nusiteikus dėl ateities perspektyvų, bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas (toliau – BPKF) pirmąjį 2021 metų pusmetį Lietuvoje augo 14,8 proc. Didžiausią įtaką sparčiam investicijų augimui turėjo produktyvios investicijos. Įvertinę investicijų dinamiką 2021 metų I pusmetį, atsigaujančius verslo lūkesčius dėl ateities, išorės aplinkos raidą, numatomus investicinius projektus, finansuojamus iš Europos Sąjungos (toliau – ES) fondų ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšų, numatoma, kad 2021 metais BPKF galėtų augti 13,4 proc. Vidutiniu laikotarpiu poreikis didinti darbo užmokestį esant darbo jėgos trūkumui ir galimybė pasinaudoti ES fondų bei Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo

priemonėse lėšomis bus esminiai veiksniai, skatinantys investuoti ir įgalinantys ribotos darbo jėgos pasiūlos sąlygomis patenkinti išaugusią paklausą ir dirbti pelningai. Prie aktyvaus investicinio proceso šalyje prisidės susisiekiama infrastruktūros gerinimo, energetikos, skaitmenizacijos projektai. Numatoma, kad 2022–2024 metais išlaidos BPKF galėtų augti vidutiniškai po 7,8 proc. per metus.

Statistikos departamento duomenimis, 2021 metų I pusmetį prekių eksportas, to meto kainomis augo 18,8 proc., o jo raidą lėmė sparčiai atsigaunanti užsienio paklausa bei žema palyginamoji statistinė bazė. Įvertinus 2021 metų I pusmečio prekių ir paslaugų eksporto tendencijas bei technines prielaidas dėl užsienio prekybos partnerių ekonomikos plėtos, numatoma, kad 2021 metais eksporto raida išliks palanki. Neatmetant neigiamų išorės veiksnių: augančios geopolitinės įtampos, viruso mutacijų sukeliama pandemijos neapibrėžtumo, tačiau įvertinus Lietuvos eksportuotojų gebėjimus prisitaikyti prie rizikų sukiamų iššūkių, tikimasi, kad 2021 metais prekių ir paslaugų eksportas palyginamosiomis kainomis galėtų augti 11,1 proc. Vėlesniais vidutinio laikotarpio metais eksporto perspektyvos dėl taikomų ekonomiką skatinančių priemonių ir augančios pagrindinės prekybos partnerės – ES rinkų paklausos, turėtų išlikti palankios. 2022–2024 metais prekių ir paslaugų eksportas vidutiniškai galėtų augti apie 6,1 proc. per metus.

Naujų viruso atmainų keliamas didelis neapibrėžtumas, neaiškus pandemijos suvaldymo globaliu mastu terminas ir neužtikrintumas dėl globalios ekonomikos atsigavimo masto, sustiprėjusios geopolitinės įtampos bei galima įtampa finansų rinkose, netolygus vakcinavimo procesas tarp pasaulio valstybių ir neatsakingas, pandemijos plitimą skatinantis, visuomenės elgesys išlieka esminiais neigiamos rizikos veiksniais, dėl kurių šiame scenarijuje numatytų pagrindinių rodiklių įverčiai gali keistis. Neapibrėžtumas dėl to, kokio masto ekonominės ir socialinės pasekmės liks po dvejus metus trunkančios pandemijos, kelia papildomų neigiamų rizikų dėl šio scenarijaus realizavimosi. Gyventojų pajamų pokyčių netolygumas, nevienoda atskirų ūkio sektorių atsigavimo sparta gali tapti ilgalaikiu reiškiniu ir stabdyti ekonomikos atsigavimą. Labiausiai pandemijos paveiktų ekonominių veiklų – turizmo, apgyvendinimo, pramogų verslų – atsigavimas gali užtrukti, o šių veiklų sukuriamos pridėtinės vertės dalis gali būti mažesnė nei iki pandemijos.

Neapibrėžtumas dėl per pandemiją susiformavusių naujų elgsenos modelių (nuotolinis darbas, elektroninė prekyba, prevencinis namų ūkių ir verslo taupymas) poveikio ir įmonių išlikimas, nutraukus valstybės ekonominės paramos priemones, taip pat yra svarbūs rizikos veiksniai dėl vidutinio laikotarpio ekonomikos perspektyvų.

Neatmetama teigiama rizika, kad efektyvus masinio populiacijos vakcinavimo planų įgyvendinimas Lietuvoje ir kitose ES valstybėse narėse sudarys pagrindą dar šiemet ekonomikai augti sparčiau, nei numatyta šiame scenarijuje. Spartesnis ES ir globalios ekonomikos atsigavimas, efektyvesnis ES struktūrinių fondų ir kitų lėšų panaudojimas vidutiniu laikotarpiu gali padidinti Lietuvos BVP daugiau, nei numatyta šiame scenarijuje. Didesnis precedento neturinčio ES ekonomikos gaivinimo priemonių taikymo kitose ES valstybėse narėse – Lietuvos užsienio prekybos partnerėse – poveikis ir jo sukiamas efektas Lietuvos ekonomikai vidutiniu laikotarpiu taip pat gali paskatinti Lietuvos ūkio augimą daugiau, nei numatyta šiame scenarijuje.

Vidutiniu laikotarpiu darbuotojų pasiūlą bei užimtumą veiks demografinė raida – visuomenės senėjimas, tarptautinė migracija – bei darbo jėgos aktyvumo raida. Pasikeitus migracijos prielaidai (šiame scenarijuje vidutiniu laikotarpiu taikoma subalansuotos migracijos prielaida) bei prielaidoms dėl darbo jėgos aktyvumo, darbo rinkos rodiklių raidos perspektyvos keistųsi.

Scenarijaus rengimo metu nebuvo informacijos apie darbo užmokesčio viešajame sektoriuje didinimo planus 2023–2024 metais, todėl rengiant šio laikotarpio darbo užmokesčio projekciją buvo remiamasi atsargiomis prielaidomis dėl darbo užmokesčio pokyčių viešajame sektoriuje. Darbo užmokesčio projekcija 2023–2024 metų laikotarpiu neapima minimaliosios mėnesinės algos didinimo, dėl kurio šio scenarijaus sudarymo metu nėra Vyriausybės sprendimų.

Infliacijos projekcijos grindžiamos Europos Komisijos viešai paskelbtomis techninėmis prielaidomis dėl naftos kainų raidos, Tarptautinio valiutos fondo skelbiamomis žaliavų kainų prielaidomis. Pasikeitus šioms prielaidoms infliacijos raidos perspektyvos keistųsi. Infliacijos projekcijai poveikį galėtų turėti priimti sprendimai, susiję su pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) ir akcizų tarifų, administruojamų kainų pakeitimais, elektros rinkos liberalizavimo poveikis vidutinei elektros kainai, monetarinės ir fiskalinės politikos pokyčiai, kurie scenarijaus rengimo metu nebuvo žinomi.

1 lentelė. Pagrindiniai makroekonominiai rodikliai

Rodiklio pavadinimas	ESS 2010 kodas	2020	2021	2022	2023	2024
1. BVP palyginamosiomis kainomis pokytis, procentais	B1*g	-0,9	4,3	4,0	3,5	3,5
2. BVP palyginamosiomis kainomis, mln. Eur	B1*g	42 920,9	44 769,5	46 547,2	48 172,9	49 867,0
3. BVP to meto kainomis pokytis, procentais	B1*g	0,2	9,7	6,6	5,5	5,6
4. BVP to meto kainomis, mln. Eur	B1*g	48 929,7	53 678,8	57 206,1	60 376,2	63 742,3
5. Darbo našumo (BVP palyginamosiomis kainomis vienam užimtam gyventojui) pokytis, procentais		0,6	3,9	3,0	3,2	3,8
BVP palyginamosiomis kainomis sudedamųjų dalių pokytis, procentais						
6. Namų ūkių vartojimo išlaidos	P.3	-2,0	5,4	3,8	3,9	3,9
7. Valdžios sektoriaus vartojimo išlaidos	P.3	0,6	0,3	0,1	0,1	0,1
8. Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas	P.51	-0,2	13,4	7,5	8,0	8,0
9. Prekių ir paslaugų eksportas	P.6	0,0	11,1	6,2	6,0	6,0
10. Prekių ir paslaugų importas	P.7	-5,3	14,2	7,4	7,7	7,7

ESS – Europos sąskaitų sistema

Šaltiniai: Finansų ministerija, Statistikos departamentas

2 lentelė. Kainų rodikliai

Rodiklio pavadinimas	2020	2021	2022	2023	2024
	pokytis, procentais				
1. BVP defliatorius	1,1	5,2	2,5	2,0	2,0
2. Namų ūkių vartojimo išlaidų defliatorius	0,8	3,4	2,5	2,0	2,0
3. Valdžios sektoriaus vartojimo išlaidų defliatorius	10,2	8,5	4,2	4,5	5,1

4. Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimo defliatorius	1,7	3,9	3,0	3,0	3,0
5. Eksporto (prekių ir paslaugų) defliatorius	-4,1	3,8	1,5	1,2	1,2
6. Importo (prekių ir paslaugų) defliatorius	-5,6	8,7	1,6	0,9	1,0
7. Suderintas vartotojų kainų indeksas (vidutinis metinis)	1,1	3,4	2,5	2,0	2,0

Šaltiniai: Finansų ministerija, Statistikos departamentas

3 lentelė. Darbo rinkos rodikliai

Rodiklio pavadinimas	2020	2021	2022	2023	2024
1. Užimtų gyventojų skaičius (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžtį), tūkst. asmenų	1 358,1	1 363,3	1 375,8	1 379,1	1 374,8
2. Užimtų gyventojų skaičiaus (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžtį) pokytis, procentais	-1,5	0,4	0,9	0,2	-0,3
3. Nedarbo lygis (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžtį), procentais	8,5	7,4	6,7	6,2	5,8
4. Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis, Eur	1 428,6	1 557,8	1 681,9	1 773,8	1 871,5
5. Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis, procentais	10,2	9,0	8,0	5,5	5,5
6. Darbo užmokesčio fondas, mln. Eur	18 602,8	20 362,0	22 186,2	23 454,5	24 669,4
7. Darbo užmokesčio fondo pokytis, procentais	8,0	9,5	9,0	5,7	5,2

Šaltiniai: Finansų ministerija, Statistikos departamentas

4 lentelė. Pagrindinės prielaidos

Rodiklio pavadinimas	2020	2021	2022	2023	2024
1. JAV dolerio ir euro keitimo kursas*	1,14	1,20	1,20	1,20	1,20
2. Pasaulio BVP (be ES) augimas, procentais*	-3,4	5,6	4,3	4,3	4,3
3. Europos Sąjungos BVP augimas, procentais*	-6,1	4,2	4,4	4,4	4,4
4. Pagrindinių eksporto rinkų augimas, procentais	-5,5	3,9	4,0	4,0	4,0
5. Naftos kainos (Brent, JAV doleriais už barelį)*	43,4	68,7	68,3	68,3	68,3

*Techninė prielaida, kurią 2021 metų liepą viešai paskelbė Europos Komisija

Šaltiniai: Europos Komisija, Finansų ministerijos skaičiavimai

II. Valdžios sektoriaus finansai

1. Fiskalinė politika

Įvertinusi tai, kad ekonominiam šalies gyvybingumui palaikyti, sveikatos apsaugai ir visuomenės saugumui užtikrinti taikomų priemonių įgyvendinimo išlaidos turės didelį poveikį valdžios sektoriaus finansams, Vyriausybė 2020 m. kovo 18 d. nutarimu Nr. 230 „Dėl įgaliojimų Lietuvos Respublikos finansų ministerijai suteikimo“¹ įgaliojo Finansų ministeriją inicijuoti išskirtinių aplinkybių nustatymą Lietuvos Respublikoje. Išskirtinės aplinkybės nustatomos ir atšaukiamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo (toliau – Konstitucinis įstatymas) 7 straipsniu. Pagal Konstitucinį įstatymą ir Europos Sąjungos (toliau – ES) Stabilumo ir augimo pakto (toliau – SAP), išskirtinės aplinkybės – nepaprastas įvykis, kurio valstybės valdžios institucijos negali kontroliuoti ir kuris daro didelį poveikį valdžios sektoriaus finansų būklei, arba didelis ekonomikos nuosmukis. 2020 m. kovo 27 d. fiskalinė institucija² paskelbė išvadą, kad šalyje susidariusi padėtis atitinka neįprasto įvykio sąvokos apibrėžimą³. Dėl didelio neapibrėžtumo ir rizikų, susijusių su COVID-19 pandemijos raida ir jos poveikio valdžios sektoriaus finansams, išskirtinių aplinkybių 2022 metais nenumatoma atšaukti.

2020–2022 metais taikoma bendroji SAP išimtis – SAP lankstumo sąlyga, kurią Europos Komisija taiko dėl COVID-19 pandemijos kilus ES, euro zonos ekonominei krizei, šalims 2020 metais patyrus ekonominį nuosmukį ir numčius didelės apimties 2020–2021 metų valdžios sektoriaus išlaidas, susijusias su COVID-19 pandemijos valdymu ir jos padarinių ekonomikai, socialinei aplinkai, sveikatos apsaugos sistemai, švelninimu. Bendrajai SAP išimčiai galiojant, nėra taikomos SAP nustatytos fiskalinės drausmės taisyklės, o struktūrinio valdžios sektoriaus balanso nukrypimas nuo vidutinio laikotarpio tikslo, įgyvendinant kovos su COVID-19 pandemijos padariniais ekonomikai, sveikatos apsaugos sistemai ir socialinei aplinkai priemones, nelaikomas neatitinkančiu SAP.

Dėl bendrosios SAP išimties taikymo ir nustatytų išskirtinių aplinkybių, 2022 metais valdžios sektoriui netaikomos SAP ir nacionalinės išlaidų augimo ribojimo ir struktūrinio balanso taisyklės.

2021 metų biudžeto įstatyme 2021 metams buvo suplanuotas 7 procentų BVP valdžios sektoriaus deficitas. Lietuvos stabilumo 2021 metų programoje⁴ 2021 metams buvo prognozuotas 8,1 procento BVP valdžios sektoriaus deficitas.

2021 m. liepos mėnesį 2021 metų biudžeto įstatymas buvo pakeistas⁵. Pagal pakeistąjį 2021 metų biudžeto įstatymą, valdžios sektoriaus deficitas sudarė 6,9 procento BVP.

Pakeistajame 2021 metų biudžeto įstatyme, atsižvelgiant į atnaujintą ir 2021 m. birželio mėnesį paskelbtą ekonominės raidos scenarijų⁶, buvo padidintos valdžios sektoriaus pajamos, tačiau ir papildomai numatyta apie 0,5 mlrd. eurų su COVID-19 susijusioms išlaidų

¹ Vyriausybės nutarimas „Dėl įgaliojimų Lietuvos Respublikos finansų ministerijai suteikimo“, https://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/LRV_nutarimas_%20%C4%AFgaliojimas_FM.pdf.

² Lietuvos nepriklausoma fiskalinė institucija, kurios funkcijas vykdo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Biudžeto politikos stebėsenos departamentas.

³ Biudžeto politikos kontrolės institucijos išvada, <https://www.vkontrolė.lt/bp/isvada.aspx?id=10366>.

⁴ Lietuvos stabilumo 2021 m. progama, https://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/LT_SP_2021_04.pdf.

⁵ 2021 m. birželio 22 d. Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-102 preambulės, 1, 2, 3, 9, 10, 11, 14, 20 straipsnių ir 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 priedų pakeitimo įstatymas Nr. XIV-430, <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/1432d2e2d41c11eb9787d6479a2b2829?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=29593ef9-c63d-4855-ac64-93d16625e546>.

⁶ 2021 m. birželio 11 d. ekonominės raidos scenarijus, <https://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansu-duomenys/ekonominės-raidos-scenarijus/scenarijus-2021-birzelis>.

priemonėms, prireikus, finansuoti. Iš viso šiam tikslui 2021 metų biudžete numatyta apie 1,7 mlrd. eurų.

Pagal Įstatymo projekto rengimo metu turimą informaciją numatoma, kad 2021 metais valdžios sektoriaus deficitas sudarys 4,4 procento BVP. Deficito mažėjimą palyginti su ankstesniais 2021 metų valdžios sektoriaus balanso įverčiais lemia numatomos viršplaninės pajamos, kurių prognozė atnaujinta pagal faktinius aštuonių 2021 metų mėnesių pajamų plano vykdymo duomenis ir 2021 m. rugsėjo 10 d. paskelbtą ekonominės raidos scenarijų. Taip pat įvertintas galimas lėšų, numatytų su COVID-19 susijusių priemonių finansavimui 2021 metais, ir valstybės biudžeto asignavimų, nesusijusių su COVID-19 priemonėmis, sutaupymas.

2021 metų struktūrinis valdžios sektoriaus deficitas sudarys 4,1 procentus BVP, o pirminis struktūrinis balansas pagerės 2,7 procentiniais punktais BVP, palyginti su 2020 metų pirminiu struktūriniu balansu. Teigiamas pirminio struktūrinio balanso pokytis (pirminio struktūrinio deficito mažėjimas) rodo vykdomą konsolidacinį fiskalinį impulsą, o fiskalinė padėtis 2021 metais išlieka anticiklinė ekspansinė – skatinanti ekonomiką.

Struktūrinio valdžios sektoriaus balanso projekcija parengta išskirtinai didelio neapibrėžtumo aplinkybėmis, kai sunku patikimai įvertinti ekonomikos ciklo būklę.

Valdžios sektoriaus balansai

Rodiklio pavadinimas	2021 metai	2022 metai	2023 metai	2024 metai
Nominalus valdžios sektoriaus balansas	-4,4	-3,1	-1,1	-0,5
Struktūrinis valdžios sektoriaus balansas	-4,1	-3,0	-0,9	-0,4
Pirminis struktūrinis valdžios sektoriaus balansas	-3,7	-2,7	-0,7	-0,1

Kaip numatyta Įstatymo projekto 21 straipsnyje, **2022 metams** planuojamas 3,1 procento BVP valdžios sektoriaus deficitas. Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo, Valstybinio socialinio draudimo fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo ir kitų valdžios sektoriui priskiriami biudžetai atitinka 2022 metams valdžios sektoriaus planuojamą balanso rodiklį.

Valdžios sektoriaus balanso rodiklis nustatytas atsižvelgiant į:

✓ Lietuvos ekonomikos ciklo būklę, kuri pagal Finansų ministerijos parengtą⁷ ir Fiskalinės institucijos patvirtintą ekonominės raidos scenarijų rodo, kad 2022 metais Lietuvos ekonomika augs lėčiau, nei potencialiai galėtų, ir produkcijos atotrūkis nuo potencialo bus neigiamas;

✓ 2022 metais numatomą taikyti bendrąją SAP išimtį ir pagal Konstitucinį įstatymą nustatytas išskirtines aplinkybes, kai nėra taikomos Konstitucinio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje ir 3 straipsnio 3 dalyje nustatytos perteklinio valdžios sektoriaus ir išlaidų ribojimo taisyklės, o struktūrinio postūmio užduotis nenustatoma.

✓ Ekonomikai atsigaunant, poreikį palaipsniui mažinti valdžios sektoriaus deficitą, stiprinti valdžios sektoriaus finansų padėtį vidutiniu laikotarpiu ir užtikrinti valdžios sektoriaus finansų tvarumą ilguoju laikotarpiu.

Valdžios sektoriaus pajamų, išlaidų projekcijos apima ir Europos Sąjungos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (toliau – EGADP⁸) dotacijų dalies lėšų sumas, kurias numatoma 2021–2026 metais panaudoti įgyvendinant EGADP planą⁹ numatytas priemones.

EGADP dotacijų panaudojimo 2021–2026 metais planas

⁷ **Ekonominės raidos scenarijus**, <https://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansu-duomenys/ekonominės-raidos-scenarijus>.

⁸ **Ekonominės gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė** (angl. *Recovery and Resilience Facility*) – nauja Europos sąjungos dotacijų Europos sąjungos narėms priemonė, pagal kurią Lietuva gali gauti 2,4 mlrd. eurų negrąžintinų dotacijų 2021–2027 metų laikotarpiu.

⁹ **Ekonominės gaivinimo ir atsparumo didinimo planas**,

<https://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/Naujos%20kartos%20Lietuva%20planas.pdf>.

Rodiklio pavadinimas	Mln. eurų							
	ESS kodas	2020 metai	2021 metai	2022 metai	2023 metai	2024 metai	2025 metai	2026 metai
EGADP subsidijos, įtrauktos į pajamų ir išlaidų projekciją		–	25,0	345,4	586,4	585,9	454,3	227,9

Planuojamų EGADP priemonių įgyvendinimui numatytos sumos šioje apžvalgoje pateiktose valdžios sektoriaus finansų projekcijose yra įvertintos kaip tų metų pajamos ir, atitinkamai, išlaidos, išlaikant ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų neutralumo biudžeto balansui principą.

2022 metams planuojamas valdžios sektoriaus deficitas atitinka 3 procentų BVP struktūrinį deficitą, kuris bus 2 procentiniais punktais BVP didesnis nei vidutinio laikotarpio tikslas. Lietuvos 2022 metų vidutinio laikotarpio tikslas yra 1 procentas BVP struktūrinis valdžios sektoriaus deficitas, nustatytas Seimo 2021 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. XIV-193 „Dėl vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“. Nevertinant su COVID-19 susijusių priemonių poveikio valdžios sektoriaus balansui ir kitų vienkartinį išlaidų, 2022 metų struktūrinis deficitas sudarytų 2,2 procento BVP.

2022 metais, kai prognozuojamas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo, numatomas –2,7 procento BVP valdžios sektoriaus pirminis struktūrinis balansas rodo planuojamą anticiklinę ekspansinę fiskalinę padėtį. O valdžios sektoriaus pirminio struktūrinio deficito 1 procentinio punkto BVP sumažėjimas, palyginti su numatomu 2021 metų pirminiu struktūriniu balansu, rodo anticiklinį kontrakcinį impulsą. Taigi, 2022 metais numatoma vykdyti ekonomikos aktyvumą palaikančią fiskalinę politiką, tačiau ekonomikos skatinimas nebebus toks stiprus kaip 2021 metais.

Tarybos rekomendacijoje euro zonai¹⁰ ir rekomendacijoje Lietuvai¹¹ teigiama, kad 2021–2022 metais yra tikslinga vykdyti ekonomikos atsigavimą palaikančią fiskalinę politiką. Apžvalgoje pateikiami Lietuvos valdžios sektoriaus 2021–2022 metų fiskaliniai rodikliai atitinka šią rekomendaciją.

Europos Komisija atliks 2022 metų Lietuvos biudžeto projekto atitikimo SAP vertinimą ir jį paskelbs 2021 metų lapkričio mėnesio antrojoje pusėje. Vertinimas bus atliekamas atsižvelgiant į 2022 metams taikomą bendrąją SAP išimtį. Šiam vertinimui Europos Komisija naudoja savo makroekonominės ir fiskalines projekcijas, kurios atnaujinamos ir paskelbiamos lapkričio mėnesio pirmojoje pusėje.

2. Vidutinio laikotarpio valdžios sektoriaus finansų projekcijos

Nors tytyro didelis neapibrėžtumas dėl ekonomikos ir COVID-19 pandemijos raidos 2022 ir likusiais vidutinio laikotarpio metais, daroma prielaida, kad 2023 metais bus grįžtama prie fiskalinės drausmės taikymo. Laikoma, kad išskirtinės aplinkybės atšaukiamos ir bendroji SAP išimtis nebegalioja nuo 2023 metų.

Vidutiniu laikotarpiu fiskalinės politikos prioritetu išlieka ilgalaikis finansų tvarumas. Dėl to 2023–2024 metais valdžios sektoriaus finansų projekcija rodo valdžios sektoriaus deficito mažinimą, o struktūrinio valdžios sektoriaus balanso rodiklis 2024 metais pasiekia –0,5 procento BVP ribą. Tokių valdžios sektoriaus finansų valdymo gairių įgyvendinimas sudarytų galimybes stabilizuoti valdžios sektoriaus skolos lygį, palaipsniui atkurti fiskalinę erdvę turėtą iki COVID-19 pandemijos sukeltos krizės ir sustiprinti ilgą laiką valdžios sektoriaus finansų tvarumą.

Vidutinio laikotarpio valdžios sektoriaus finansų projekcijos (įtraukiant naujas, kartu su Įstatymo projektu planuojamas fiskalinės politikos priemones)

¹⁰ Tarybos rekomendacija euro zonai dėl ekonominės politikos, 2020 m. lapkričio 18 d., https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/2021_recommendation_for_euro_area_recommendation.pdf.

¹¹ Tarybos rekomendacija, kurioje pateikiama Tarybos nuomonė dėl 2021 m. Lietuvos stabilumo programos, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9240-2021-INIT/lt/pdf>.

Rodiklio pavadinimas	ESS* 2010 kodas **	2021 metai	2022 metai		2023 metai	2024 metai
		BVP procen- tas*	mln. eurų	BVP procen- tas*	BVP procen- tas*	BVP procen- tas*
Grynasis skolinimas (+) / grynasis skolinimasis (–)						
1. Valdžios sektorius	S.13	–4,4	–1 790,9	–3,1	–1,1	–0,5
2. Centrinė valdžia	S.1311	–5,0	–2 078,7	–3,6	–1,5	–0,9
3. Krašto valdžia	S.1312	–	–	–	–	–
4. Vietos valdžia	S.1313	–0,1	–41,4	–0,1	–0,1	–0,1
5. Socialinės apsaugos fondai	S.1314	0,7	329,2	0,6	0,5	0,4
Valdžios sektorius						
6. Visos pajamos	OTR	37,6	22 062,6	38,6	38,6	38,3
7. Visos išlaidos	OTE	42,0	23 853,5	41,7	39,7	38,8
8. Grynasis skolinimas / skolinimasis	B.9	–4,4	–1 790,9	–3,1	–1,1	–0,5
9. Palūkanų mokėjimas	D.41	0,4	149,0	0,3	0,3	0,3
10. Pirminis balansas		–4,0	–1 641,6	–2,9	–0,8	–0,2
11. Vienkartinės ir kitos laikinosios priemonės		0,0	–0,4	0,0	0,0	0,0
Pajamos						
12. Pajamos iš mokesčių (12 = 12a + 12b + 12c)		22,0	12 613,9	22,0	22,4	22,7
12a. Pajamos iš netiesioginių mokesčių	D.2	12,2	6 776,3	11,8	12,1	12,0
12b. Pajamos iš tiesioginių mokesčių	D.5	9,9	5 830,6	10,2	10,3	10,6
12c. Turto mokesčiai	D.91	0,0	7,0	0,0	0,0	0,0
13. Socialinio draudimo įmokos	D.61	10,7	6 234,7	10,9	10,9	10,8
14. Pajamos iš turto	D.4	0,5	202,9	0,4	0,3	0,3
15. Kitos		4,4	3 011,1	5,3	4,9	4,5
16 = 6. Visos pajamos	OTR	37,6	22 062,6	38,6	38,6	38,3
Pajamos iš mokesčių ir įmokų (D.2 + D.5 + D.61 + D.91 – D.995)		32,6	18 828,6	32,9	33,3	33,4
Išlaidos						
17. Atlygis darbuotojams + tarpinis vartojimas	D.1+P. 2	16,7	9 960,3	17,4	16,2	15,8
17a. Atlygis darbuotojams	D.1	11,2	6 570,5	11,5	10,9	10,6
17b. Tarpinis vartojimas	P.2	5,4	3 389,7	5,9	5,3	5,2
18. Socialinės išmokos (18 = 18a + 18b)	D.6M	15,8	9 253,4	16,2	16,2	16,0
iš kurių nedarbo išmokos		0,5	282,4	0,5	0,5	0,4
18a. Socialiniai pervedimai natūra	D.632	2,0	1 187,7	2,1	2,2	2,2
18b. Socialinės išmokos, išskyrus socialinius pervedimus natūra	D.62	13,8	8 065,7	14,1	14,0	13,9
19 = 9. Palūkanų mokėjimas	D.41	0,4	149,3	0,3	0,3	0,3
20. Subsidijos	D.3	1,9	194,2	0,3	0,3	0,3
21. Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas	P.51G	3,9	2 342,4	4,1	3,9	3,7
22. Kapitalo pervedimai	D.9	1,0	538,5	0,9	0,8	0,8
23. Kitos		2,4	1 415,4	2,5	2,0	1,8
24 = 7. Visos išlaidos	OTE	42,0	23 853,5	41,7	39,7	38,8

Šaltinis: Finansų ministerija.

* Dėl apvalinimo eilučių sumos gali nesutapti su detalizuotais duomenimis.

**ESS*2010 – Europos sąskaitų sistema 2010.

Vidutinio laikotarpio valdžios sektoriaus finansų projekcijos pagal nesikeičiančios politikos scenarijų

Rodiklio pavadinimas	ESS’ 2010 kodas	BVP procentas*			
		2021 metai	2022 metai	2023 metai	2024 metai
Pajamos					
1. Pajamos iš mokesčių (1 = 1a + 1b + 1c)		22,3	22,1	22,3	22,6
1a. Pajamos iš netiesioginių mokesčių	D.2	12,3	11,8	12,0	12,0
1b. Pajamos iš tiesioginių mokesčių	D.5	10,0	10,2	10,3	10,6
1c. Turto mokesčiai	D.91	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Socialinio draudimo įmokos	D.61	10,7	10,8	10,9	10,8
3. Pajamos iš turto	D.4	0,5	0,4	0,3	0,3
4. Kitos		4,4	5,3	4,9	4,5
5. Visos pajamos	OTR	37,9	38,5	38,5	38,2
Išlaidos					
6. Atlygis darbuotojams + tarpinis vartojimas	D.1+P.2	15,1	16,1	16,2	15,8
6a. Atlygis darbuotojams	D.1	10,4	10,7	10,9	10,6
6b. Tarpinis vartojimas	P.2	4,6	5,3	5,3	5,2
7. Socialinės išmokos		14,4	15,1	16,0	15,8
8. Palūkanų mokėjimas	EDP D.41	0,4	0,3	0,3	0,3
9. Subsidijos	D.3	0,4	0,3	0,3	0,3
10. Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas	P.51G	3,9	4,1	3,9	3,7
11. Kapitalo pervedimai	D.9	1,0	0,9	0,8	0,8
12. Kitos		2,3	2,5	2,0	1,8
13. Visos išlaidos	OTE	37,5	39,3	39,5	38,6

Šaltinis: Finansų ministerija.

* Dėl apvalinimo eilučių sumos gali nesutapti su detalizuotais duomenimis.

Vidutinio laikotarpio centrinės valdžios subsektoriaus finansų projekcijos pagal nesikeičiančios politikos scenarijų

Rodiklio pavadinimas	ESS' 2010 kodas	BVP procentas*			
		2021 metai	2022 metai	2023 metai	2024 metai
Pajamos					
1. Pajamos iš mokesčių (1 = 1a + 1b + 1c)		18,4	18,0	18,3	18,5
1a. Pajamos iš netiesioginių mokesčių	D.2	12,1	11,6	11,8	11,8
1b. Pajamos iš tiesioginių mokesčių	D.5	6,3	6,3	6,4	6,6
1c. Turto mokesčiai	D.91	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Socialinio draudimo įmokos	D.61	0,3	0,3	0,3	0,3
3. Pajamos iš turto	D.4	0,4	0,3	0,3	0,2
4. Kitos		4,9	5,8	5,5	5,1
5. Visos pajamos	OTR	24,0	24,4	24,3	24,0
Išlaidos					
6. Atlygis darbuotojams + tarpinis vartojimas	D.1+P.2	8,0	8,8	9,0	8,8
6a. Atlygis darbuotojams	D.1	5,2	5,4	5,6	5,3
6b. Tarpinis vartojimas	P.2	2,7	3,4	3,5	3,4
7. Socialinės išmokos		3,1	3,5	3,9	3,8
8. Palūkanų mokėjimas	EDP D.41	0,4	0,3	0,3	0,2
9. Subsidijos	D.3	-0,3	0,3	0,2	0,2
10. Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas	P.51G	2,6	2,9	2,8	2,6
11. Kapitalo pervedimai	D.9	1,0	0,9	0,8	0,8
12. Kitos		9,3	9,4	8,6	8,4
13. Visos išlaidos	OTE	24,7	26,0	25,7	24,8

Šaltinis: Finansų ministerija.

* Dėl apvalinimo eilučių sumos gali nesutapti su detalizuotais duomenimis.

Vidutinio laikotarpio socialinio draudimo fondų subsektorių finansų projekcijos pagal nesikeičiančios politikos scenarijų

Rodiklio pavadinimas	ESS' 2010 kodas	BVP procentas*			
		2021 metai	2022 metai	2023 metai	2024 metai
Pajamos					
1. Pajamos iš mokesčių (1 = 1a + 1b + 1c)		–	–	–	–
1a. Pajamos iš netiesioginių mokesčių	D.2	–	–	–	–
1b. Pajamos iš tiesioginių mokesčių	D.5	–	–	–	–
1c. Turto mokesčiai	D.91	–	–	–	–
2. Socialinio draudimo įmokos	D.61	10,3	10,5	10,6	10,5
3. Pajamos iš turto	D.4	–	–	–	–
4. Kitos		4,5	4,6	4,6	4,6
5. Visos pajamos	OTR	14,9	15,0	15,3	15,2
Išlaidos					
6. Atlygis darbuotojams + tarpinis vartojimas	D.1+P.2	0,1	0,2	0,2	0,2
6a. Atlygis darbuotojams	D.1	0,0	0,1	0,1	0,1
6b. Tarpinis vartojimas	P.2	0,0	0,0	0,0	0,0
7. Socialinės išmokos		10,8	11,2	11,6	11,7
8. Palūkanų mokėjimas	EDP D.41	0,0	0,0	0,0	0,0
9. Subsidijos	D.3	0,0	0,0	0,0	0,0
10. Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas	P.51G	0,0	0,0	0,0	0,0
11. Kapitalo pervedimai	D.9	–	–	–	–
12. Kitos		2,9	2,9	3,0	2,9
13. Visos išlaidos	OTE	13,8	14,3	14,7	14,7

Šaltinis: Finansų ministerija.

* Dėl apvalinimo eilučių sumos gali nesutapti su detalizuotais duomenimis.

Vidutinio laikotarpio struktūriniai balanso rodikliai

Rodiklio pavadinimas	BVP procentas*			
	2021 metai	2022 metai	2023 metai	2024 metai
1. BVP augimas / grandinė susietos apimtys augimas	4,3	4,0	3,5	3,5
2. Valdžios sektoriaus grynasis skolinimas (+) / skolinimasis (–)	–4,4	–3,1	–1,1	–0,5
3. Palūkanos	0,4	0,3	0,3	0,3
4. Vienkartinės ir kitos laikinosios priemonės	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Produkcijos atotrūkis nuo potencialo	–0,7	–0,4	–0,4	–0,2
6. Ciklinė biudžeto dedamoji	–0,3	–0,2	–0,2	–0,1
7. Balansas, pakoreguotas pagal ciklą (2 – 6)	–4,1	–3,0	–0,9	–0,4
8. Struktūrinis balanso rodiklis (7 – 4)	–4,1	–3,0	–0,9	–0,4
9. Pirminis struktūrinis valdžios sektoriaus balansas	–3,7	–2,7	–0,7	–0,1
10. Pirminio struktūrinio valdžios sektoriaus balanso pokytis	2,7	1,0	2,0	0,5

Šaltinis: Finansų ministerija.

* Dėl apvalinimo eilučių sumos gali nesutapti su detalizuotais duomenimis.

3. 2022 metų valstybės biudžeto rodiklių perklasifikavimai

2022 metų valstybės biudžeto rodiklių perklasifikavimai, atliekami valdžios sektoriaus balanso rodiklį perskaičiuojant pagal Europos sąskaitų sistemą (ESS'2010)

Rodiklis	mln. eurų
Pajamų korekcijos iš viso:	–98,4
Iš jų:	
pridėtinės vertės mokestis, akcizai, gyventojų pajamų mokestis	–98,9
įplaukos už leidimus naudoti radijo dažnius	0,5
Išlaidų korekcijos iš viso:	–50,9
Iš jų:	
sumokėtų ir priskaičiuotų palūkanų skirtumas	–54,6
palūkanų korekcija dėl išvestinių finansinių priemonių poveikio	0,5

Rodiklis	mln. eurų
finansinė nuoma	-1,3
Palangos viešosios ir privačiosios partnerystės projektas	-0,7
krašto apsaugos srities išlaidos karinei įrangai ir atsargoms įsigyti	32,2
kompensacijoms piliečiams už išperkamą žemę	-2,1
kompensacija už Lietuvos žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą	-3,4
tiesioginės išmokos iš valstybės biudžeto už praėjusius metus, išmokėtos einamaisiais metais	-2,4
tiesioginės išmokos iš valstybės biudžeto už einamuosius metus, išmokėtinės ateities metais	2,6
valstybės biudžeto įsipareigojimai pagrindinei pensijų daliai, sumokami už ankstesnius metus	-21,7

Šaltinis: Finansų ministerija.

* Dėl apvalinimo eilučių sumos gali nesutapti su detalizuotais duomenimis.

4. Vidutiniu laikotarpiu numatomos fiskalinės rizikos sąrašas ir projekcijų jautrumo analizė

Valdžios sektoriaus fiskaliniai rodikliai 2022 metais ir kitais vidutinio laikotarpio metais gali blogėti išsipildžius neigiamai rizikai, susijusiai su ekonominės raidos scenarijumi (žiūrėti skyrių „Ekonominės raidos scenarijus“), kitomis rizikomis išvardintomis lentelėje ir Fiskalinių rizikų apžvalgoje¹²:

Rizika	Rizikos šaltinis	Rizikos laipsnis	Rizikos pasireiškimo tikėtinas
COVID-19 pandemijos raida	COVID-19 pandeminei situacijai blogėjant, gali tekti didinti lėšų, skirtų su COVID-19 susijusioms priemonėms finansuoti, sumą ar taikyti pajamų priemones. Dėl to didėtų valdžios sektoriaus išlaidos arba mažėtų valdžios sektoriaus pajamos	aukštas	aukštas
EGADP plano įgyvendinimas	Jeigu EGADP plano įgyvendinimo metu dalis plane numatytų rodiklių nebūtų pasiekti ir dalies EGADP dotacijos lėšų nebūtų gauta, dėl to valdžios sektoriaus balansas gali blogėti, palyginti su planuojamu	vidutinis	vidutinis
Valstybės valdomų įmonių veikla	Veiklos rezultatų gerėjimas arba blogėjimas gali didinti arba mažinti į valstybės biudžetą sumokamų dividendų sumas	vidutinis	vidutinis
Indėlių ir investicijų draudimas	Įvykus kredito įstaigų bankrotui didėtų centrinės valdžios išlaidos dėl įsipareigojimų indėlininkams vykdymo	žemas	žemas
Krašto apsaugos išlaidų duomenų statistinės korekcijos	Karinės įrangos, ginklų ir atsargų įsigijimo išlaidų prognozių ir faktinių duomenų, valdžios sektoriaus finansų statistikoje vertinamų kaupiamuoju principu (pagal ESA), reikšmingi skirtumai gali didinti arba mažinti valdžios sektoriaus išlaidas	aukštas	aukštas
Politinis ciklas	Patiriamas spaudimas priimti ilgalaikius įsipareigojimus gali didinti valdžios sektoriaus išlaidas, jeigu nebus numatyti nauji tvarūs pajamų šaltiniai šioms ilgalaikiams įsipareigojimams vykdyti	aukštas	vidutinis
Pasaulio finansų rinkų sąlygos	Pokyčiai pasaulio finansų rinkose gali didinti Vyriausybės skolinimosi sąnaudas	vidutinis	žemas
Stichinės nelaimės	Dėl liūčių, gaisrų, sausrų, epidemijų padarinių viešajam ir/arba privačiajam sektoriui mažinimo priemonių taikymo gali didėti valdžios sektoriaus išlaidos ir/ar mažėti pajamos	vidutinis	vidutinis
Demografiniai pokyčiai	Besikeičianti visuomenės amžiaus struktūra, geresnis arba blogesnis, nei laukta, migracijos balansas valdžios sektoriaus balansą gali paveikti tiek teigiamai, tiek neigiamai	vidutinis	vidutinis

Lietuvos ekonomika yra maža ir atvira, todėl prekybos partnerių ekonominė padėtis ir ateities perspektyvos daro didelę įtaką Lietuvos ūkio raidai. Vidutiniu laikotarpiu ekonominė

¹² Fiskalinių rizikų apžvalga, <https://finmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/fiskaline-politika/fiskaliniu-riziku-apzvalga>

raida, palyginti su numatyta Finansų ministerijos ekonominės raidos scenarijuje, paskelbtame 2021 m. rugsėjo 10 d., gali būti spartesnė arba lėtesnė. Tvyrant neužtikrintumui dėl ateities egzistuoja nukrypimo nuo ekonominės raidos scenarijaus tiek teigiama, tiek neigiama rizika, kuri iš esmės kyla dėl išorinių veiksnių. Todėl buvo atlikti techniniai skaičiavimai ir sudaryti alternatyvūs scenarijai, darant prielaidą, kad BVP augimas atitinkamais vidutinio laikotarpio metais bus 1 procentiniu punktu mažesnis nei ekonominės raidos scenarijuje (pesimistinis scenarijus), ir darant prielaidą, kad BVP augimas atitinkamais vidutinio laikotarpio metais bus 1 procentiniu punktu didesnis nei ekonominės raidos scenarijuje (optimistinis scenarijus).

Alternatyvūs scenarijai

Rodiklio pavadinimas	2021 metai	2022 metai	2023 metai	2024 metai
Ekonominės raidos scenarijus				
BVP palyginamosiomis kainomis pokytis, procentais	4,3	4,0	3,5	3,5
BVP to meto kainomis, mln. eurų	53678,8	57206,1	60376,2	63742,3
BVP to meto kainomis pokytis, procentais	9,7	6,6	5,5	5,6
Pesimistinis scenarijus				
BVP palyginamosiomis kainomis pokytis, procentais	3,3	3,0	2,5	2,5
BVP to meto kainomis, mln. eurų	53156,6	56647,6	59784,0	63117,2
BVP to meto kainomis pokytis, procentais	8,6	5,5	4,5	4,5
Optimistinis scenarijus				
BVP palyginamosiomis kainomis pokytis, procentais	5,3	5,0	4,5	4,5
BVP to meto kainomis, mln. eurų	54201,1	57764,7	60968,5	64367,5
BVP to meto kainomis pokytis, procentais	10,8	7,6	6,6	6,6

Šaltiniai: Finansų ministerija

Vidutiniu laikotarpiu rinkoje 1 procentiniu punktu padidėjus kintamosioms ir fiksuotosioms palūkanų normoms, mokėtinos už centrinės valdžios prisiimtus naujus įsipareigojimus palūkanos 2022–2024 metais padidėtų atitinkamai 18 mln. eurų, 59 mln. eurų ir 95 mln. eurų, tai yra vidutiniškai po 9,3 bazinius punktus BVP per metus.

Sumažėjus (padidėjus) BVP augimui 1 procentiniu punktu, valdžios sektoriaus pajamos sumažėtų (padidėtų) vidutiniškai apie 0,4 proc. BVP.

Pajamų ir centrinės valdžios mokėtinų palūkanų jautrumo analizė

Rodiklio pavadinimas	2022 metai	2023 metai	2024 metai
Valdžios sektoriaus pajamų pokytis pasitvirtinus pesimistiniam* scenarijui, mln. eurų	–217,4	–230,8	–241,6
Valdžios sektoriaus pajamų pokytis pasitvirtinus optimistiniam* scenarijui, mln. eurų	217,4	230,8	241,6
Valdžios sektoriaus balanso pokytis dėl pajamų pokyčio pasitvirtinus pesimistiniam* scenarijui, proc. BVP	–0,4	–0,4	–0,4
Valdžios sektoriaus balanso pokytis dėl pajamų pokyčio pasitvirtinus optimistiniam* scenarijui, proc. BVP	0,4	0,4	0,4
Mokėtinų centrinės valdžios palūkanų pokytis, 1 procentiniu punktu padidėjus (sumažėjus) kintamosioms ir fiksuotosioms palūkanų normoms, mln. eurų	18,0 (–18,0)	59,0 (–59,0)	95,0 (–95,0)
Valdžios sektoriaus balanso pokytis, atitinkamai padidėjus (sumažėjus) mokėtinoms centrinės valdžios palūkanoms, proc. BVP	–0,0 (0,0)	–0,1 (0,1)	–0,2 (0,2)

Šaltinis – Finansų ministerija.

* Pajamų jautrumas vertintas pagal lentelėje „Alternatyvūs scenarijai“ pateiktus duomenis.

5. Valdžios sektoriaus finansų ilgalaikio tvarumo perspektyvos

Europos Komisijos 2021 metų pavasarį atliktas Lietuvos valdžios sektoriaus finansų ilgalaikio tvarumo vertinimas¹³, rodo, kad ilgalaikio valdžios sektoriaus finansų tvarumo rizika yra padidėjusi iki vidutinės, palyginti su ilgalaikio tvarumo vertimu, atliktu prieš COVID-19 sukeltą krizę. Nepasiant to, kad S2 indikatoriaus reikšmė yra 1 procentas (mažesnė nei 2 procentų S2 rodiklio reikšmė reiškia, kad rizika dėl ilgalaikio valdžios sektoriaus finansų tvarumo vertintina kaip maža), rizikos padidėjimą iš esmės lemia 2020 metais išaugusi valdžios sektoriaus skola.

6. Europos Komisijos parengtų Lietuvos makroekonominių ir fiskalinių rodiklių prognozių ir Finansų ministerijos parengto ekonominės raidos scenarijaus bei vidutinio laikotarpio fiskalinių rodiklių projekcijų palyginimas

Finansų ministerijos ekonominės raidos scenarijaus projekcijos, paskelbtos 2021 m. rugsėjo 10 d., parengtos naudojant naujausius statistinius duomenis ir kitą iki 2021 m. rugpjūčio 31 d. gautą informaciją.

Naujausių žinomų Finansų ministerijos, Lietuvos banko ir Europos Komisijos parengtų makroekonominių pagrindinių rodiklių projekcijų palyginimas

Rodiklis	Metai	Institucijos pavadinimas		
		Finansų ministerija (2021 metų rugsėjis)	Lietuvos bankas (2021 metų rugsėjis)	Europos Komisija (2021 metų liepa)
BVP pokytis, proc.	2021	4,3	4,9 ¹	3,8
	2022	4,0	3,5 ¹	3,9
BVP defliatoriaus pokytis, proc.	2021	5,2	3,9 ¹	2,0*
	2022	2,5	2,5 ¹	2,1*
BPKE pokytis, proc.	2021	13,4	11,1 ¹	6,2*
	2022	7,5	6,3 ¹	9,1*
Namų ūkių vartojimo išlaidų pokytis, proc.	2021	5,4	5,6 ^{1,2}	3,1 ^{2*}
	2022	3,8	6,6 ^{1,2}	3,8 ^{2*}
Suderinto vartotojų kainų indekso pokytis, proc.	2021	3,4	3,3	2,3
	2022	2,5	2,6	2,0
Nedarbo lygis, proc.	2021	7,4	7,2	8,3*
	2022	6,7	6,8	7,1*
Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis, proc.	2021	9,0	9,4	6,0 ^{3*}
	2022	8,0	7,6	4,6 ^{3*}

¹ Pašalinus sezono ir darbo dienų skaičiaus įtaką.

² Privatus vartojimas (pokytis, proc.), susidedantis iš namų ūkių ir NPI, aptarnaujančių namų ūkių, vartojimo išlaidų.

³ Atlygis vienam darbuotojui.

* Europos Komisijos 2021 metų gegužės mėnesio prognozės.

Finansų ministerijos parengtos fiskalinių rodiklių projekcijos, pateiktos Įstatymo projekto lydimuosiuose dokumentuose, yra parengtos naudojant iki 2021 m. rugsėjo 10 d. paskelbtus statistinius duomenis, 2021 m. rugsėjo 10 d. paskelbto Finansų ministerijos parengto ekonominės raidos scenarijaus duomenis, taip pat kitą iki spalio 15 dienos gautą informaciją iš valdžios sektoriui priskiriamų subjektų (Valstybinio socialinio draudimo fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo, valstybės įmonės „Indėlių ir investicijų draudimas“, Krašto apsaugos ministerijos ir kitų).

Naujausių žinomų Finansų ministerijos ir Europos Komisijos parengtų valdžios sektoriaus pagrindinių rodiklių projekcijų palyginimas

¹³ Europos Komisijos 2021 birželio 2 d. dokumentas (120 psl.) :

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/economy-finance/swd-2021-501_en_v2.pdf.

Proc. BVP	Metai	Institucijos pavadinimas	
		Finansų ministerija (2021 metų spalio)	Europos Komisija (2021 metų birželis)
Valdžios sektoriaus balansas	2021	-4,4	-8,2
	2022	-3,1	-6,0
Struktūrinis balanso rodiklis	2021	-4,1	-7,0
	2022	-3,0	-5,0

Šaltinis – Finansų ministerija; Europos Komisijos 2020 m. gegužės mėn. prognozės

Finansų ministerijos ir Europos Komisijos projekcijų rengimo laiko nesutapimas lemia 2021 metų birželio mėnesio Europos Komisijos ir 2021 metų spalio mėnesio Finansų ministerijos paskelbtų projekcijų skirtumą.

III. 2022–2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojami rodikliai

Su kartu teikiamu Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu tvirtinami trejų biudžetinių metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos (neįskaitant savivaldybių biudžetams skirtų valstybės biudžeto asignavimų) planuojami rodikliai – pajamos ir asignavimai.

1. Planuojami pagrindiniai rodikliai

2022–2024 metų valstybės biudžeto (toliau – VB) ir savivaldybių biudžetų (toliau – SB) konsoliduotos visumos pagrindiniai rodikliai (mln. Eur)

	2021 m. planas	2022 m. projektas	2022 m., palyginti su 2021 m.		2023 m. projektas	2023 m., palyginti su 2022 m.		2024 m. projektas	2024 m., palyginti su 2023 m.	
			+/-	%		+/-	%		+/-	%
PAJAMOS										
VB ir SB konsoliduotos visumos pajamos (su ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšomis)	14 692,6	16 470,3	1 777,7	12,1	16 067,7	-402,6	-2,4	16 757,3	689,6	4,3
<i>iš jų ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos</i>	<i>2 777,1</i>	<i>2 764,7</i>	<i>-12,5</i>	<i>-0,4</i>	<i>1 637,2</i>	<i>-1 127,4</i>	<i>-40,8</i>	<i>1 425,7</i>	<i>-211,5</i>	<i>-12,9</i>
VB ir SB konsoliduotos visumos pajamos (be ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų)	11 915,5	13 705,6	1 790,2	15,0	14 430,4	724,8	5,3	15 331,5	901,1	6,2
ASIGNAVIMAI										
VB ir SB konsoliduotos visumos asignavimai (su ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšomis)	18 913,2	19 136,8	223,6	1,2	18 717,9	-418,9	-2,2	18 887,9	169,9	0,9
<i>iš jų ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos</i>	<i>3 180,3</i>	<i>3 321,6</i>	<i>141,3</i>	<i>4,4</i>	<i>3 281,6</i>	<i>-39,7</i>	<i>-1,2</i>	<i>2 987,1</i>	<i>-294,7</i>	<i>-9,0</i>
VB ir SB konsoliduotos visumos asignavimai (be ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų)	15 732,9	15 815,2	82,3	0,5	15 436,1	-379,1	-2,4	15 900,7	464,7	3,1

2. Pokyčiai dėl naujų ekonomikos politikos prioritetų

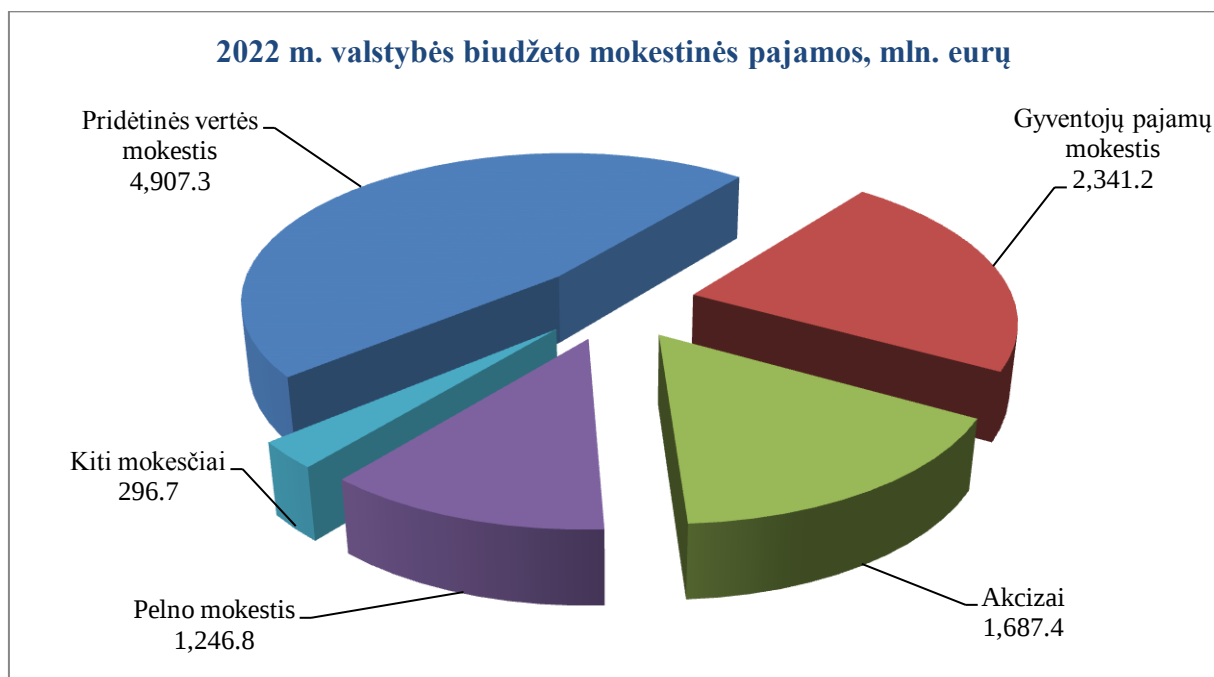
Planuojami 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos asignavimai, palyginti su Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. birželio 22 d. nutarimu Nr. XIV-431 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 metų gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XIV-103 „Dėl 2021 metų, 2022 metų ir 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių

biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ pakeitimo“ patvirtintais 2022 metų planuojamais asignavimais, yra 1 909,1 mln. eurų didesni. Pagrindinės asignavimų padidėjimo priežastys – pažangos priemonės, suplanuotos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės plane „Naujos kartos Lietuva“, ir kitos pažangos priemonės, finansuojamos 2021–2027 metų ES struktūrinės paramos ir kitos tarptautinės paramos lėšomis, valstybės mastu ekstremaliųjų situacijų (COVID-19 pandemijos, nelegalios migracijos) padarinių mažinimo priemonių ir priemonių, galimai radiologinei ar branduolinei avarijai dėl Astravo atominėje elektrinėje (toliau – Astravo AE) pasirengti finansavimas, gynybos finansavimas, siekiant užtikrinti įsipareigojimus NATO, bendrosios pensijos finansavimas valstybės biudžeto lėšomis, vienišo asmens išmokos, įmokų už valstybės lėšomis draudžiamus asmenis padidėjimas, mokytojų, dėstytojų ir mokslo darbuotojų, vidaus tarnybos sistemos pareigūnų, kultūros ir meno darbuotojų darbo užmokesčio, minimaliosios mėnesinės algos, pareiginės algos bazinio dydžio didinimas, socialinių išmokų bazinių dydžių indeksavimas ir didinimas.

IV. Valstybės biudžeto pajamos

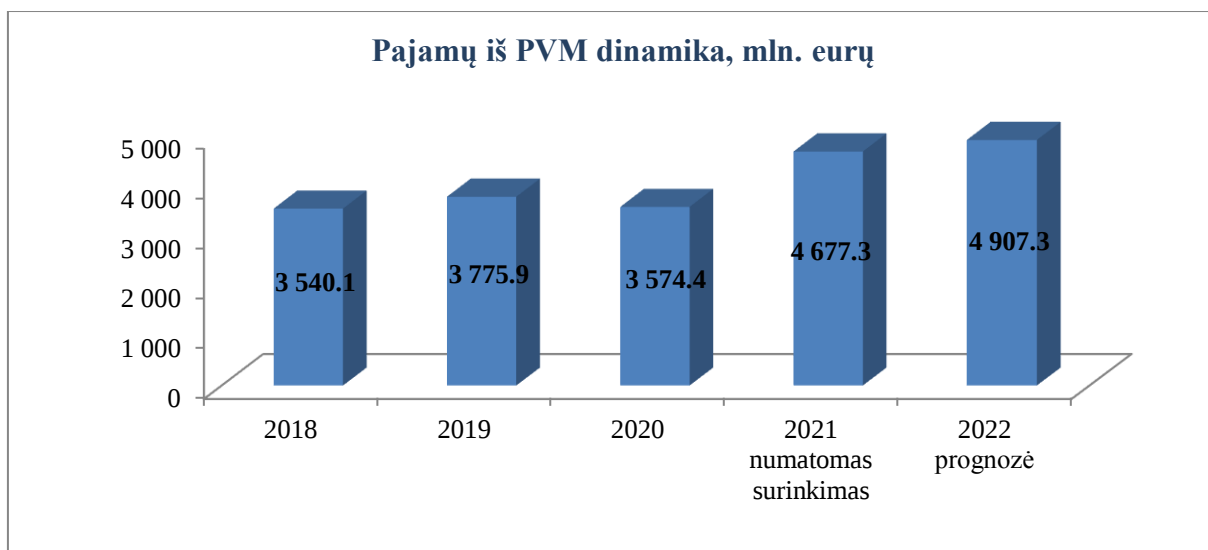
Prognozuojama, kad 2022 metų valstybės biudžeto pajamos kartu su ES ir kitomis tarptautinės finansinės paramos lėšomis sudarys 13 859,7 mln. eurų, arba 4,2 proc. daugiau nei numatoma surinkti 2021 metais. 2022 metais valstybės biudžeto pajamos, neįskaitant ES ir kitų tarptautinės finansinės paramos lėšų, sieks 11 095 mln. eurų, t.y. bus 5,4 proc. didesnės, nei numatoma gauti šiemet.

Prognozuojama, kad iš 4 pagrindinių mokesčių (pridėtinės vertės, gyventojų pajamų, akcizų ir pelno), kurie sudaro 91,8 proc. valstybės biudžeto pajamų be ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų, bus gauta 10 182,7 mln. eurų, arba 6 proc. daugiau, nei numatoma gauti 2021 metais. Prognozuojant pajamas iš šių mokesčių buvo atsižvelgta į ekonominės raidos scenarijų ir įvertinti COVID-19 pandemijos paveiktų įmonių mokesčių mokėjimo atidėjimai, susiformavę 2020-2021 metais, bei remtasi prielaida, kad didesnė dalis tokių atidėtų mokėjimų bus grąžinta 2022 metais.

1. Pajamos iš pridėtinės vertės mokesčio

2022 m. biudžete prognozuojamos pajamos iš pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) sudaro 4 907,3 mln. eurų (44,2 proc. visų valstybės biudžeto pajamų (be ES lėšų), ir 8,6 proc. BVP to meto kainomis).

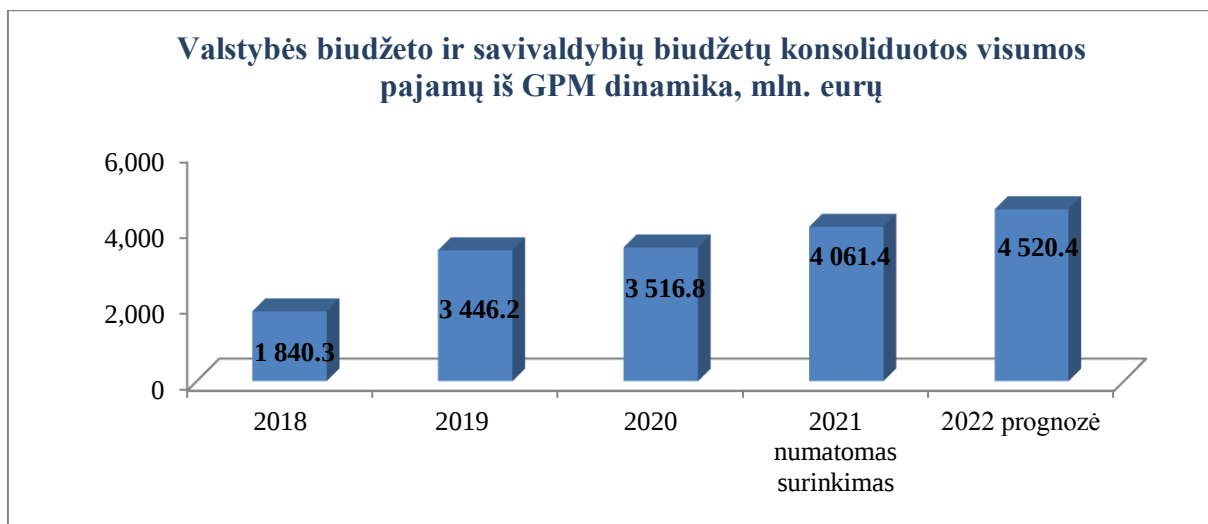
Pajamos iš PVM buvo prognozuojamos atsižvelgiant į 2021 metų numatomą PVM surinkimą, į galutinio vartojimo išlaidų ir PVM mokestinės bazės procentinio santykio dinamiką, į galiosiančių PVM lengvatų įtaką pajamoms. Prognozuojant įvertinta, kad galutinio vartojimo išlaidos 2022 metais nominaliai didės 5,9 proc. Taip pat buvo atsižvelgta į grąžintino (įskaitytino) PVM sumos ir nesumokėtos PVM sumos (įsiskolinimo valstybei) pokyčių įtaką faktinėms pajamoms.

2. Pajamos iš gyventojų pajamų mokesčio

2022 metais į valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos biudžetą prognozuojama gauti 4 520,4 mln. eurų pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM), arba 33 proc. visų pajamų (be ES) ir 7,9 proc. BVP to meto kainomis.

Šio mokesčio dalis, tenkanti valstybės biudžetui iš visų prognozuojamų pajamų iš GPM į valstybės ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos biudžetą, išskyrus fiksuoto dydžio GPM, mokamą už pajamas gaunamas iš veiklos, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą, 2022 metais sudarys 51,9 proc. Į valstybės biudžetą prognozuojama gauti 2 341,2 mln. eurų pajamų iš GPM (21,1 proc. visų valstybės biudžeto pajamų (be ES lėšų) ir 4,1 proc. BVP to meto kainomis).

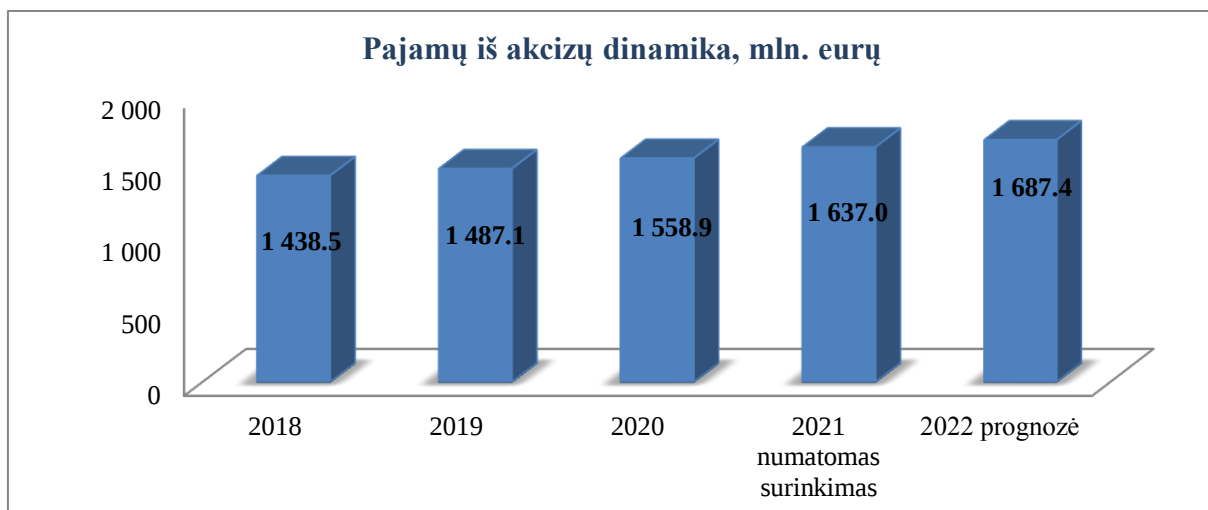
Pajamos iš GPM 2022 metais buvo prognozuojamos atsižvelgiant į 2021 metais numatomas gauti GPM pajamas, į įplaukų iš GPM santykio su darbo užmokesčio fondu dinamiką bei į projektuojamą 9 proc. metinio darbo užmokesčio fondo augimą, kartu įvertinant siūlomo neapmokestinamojo pajamų dydžio keitimo įtaką 2022 m. pajamoms.

3. Pajamos iš akcizų

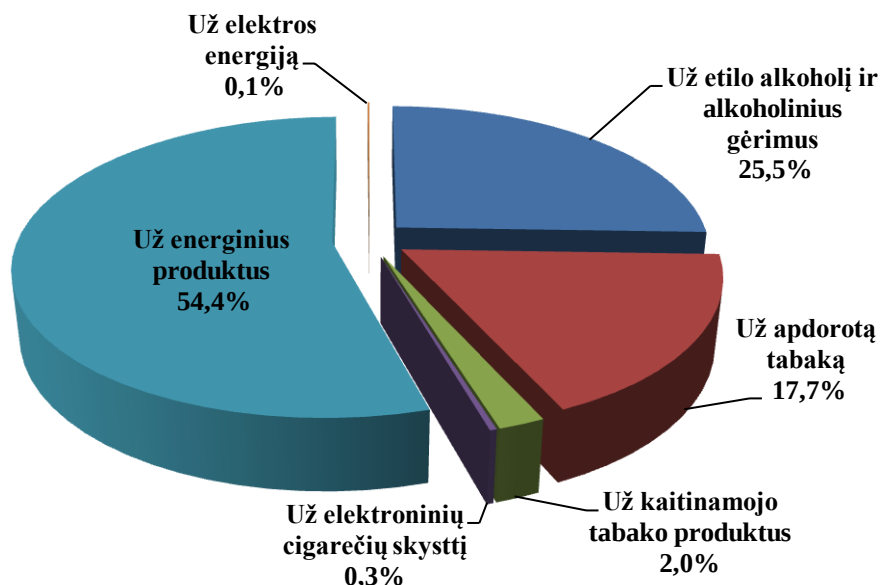
2022 metais valstybės biudžeto projekte prognozuojamos pajamos iš akcizų sudaro 1 687,4 mln. eurų (15,2 proc. visų valstybės biudžeto pajamų (be ES lėšų) ir 2,9 proc. BVP to meto kainomis).

Šio mokesčio prognozė sudaryta atsižvelgiant į numatomus akcizais apmokestinamų prekių pardavimus 2021 metais, remiantis šių prekių pardavimų pasikeitimų ir jiems įtakos galinčių turėti veiksnių tarpusavio priklausomybės dinamiką. Prognozuojant akcizų pajamas taip pat atsižvelgta į akcizų tarifų didinimą etilo alkoholiui ir alkoholiniams gėrimams, tabako gaminiams ir jiems alternatyviems produktams.

Prognozuojama, kad 2022 metais didžiausią pajamų iš akcizų dalį (54,4 proc.) sudarys akcizai už energinius produktus, atitinkamai akcizų už etilo alkoholį ir alkoholinius gėrimus pajamos sudarys 25,5 proc., už apdorotą tabaką – 17,7 proc., už kaitinamojo tabako produktus – 2,0 proc., už elektroninių cigarečių skystį – 0,3 proc., už elektros energiją – 0,1 proc. visų akcizų pajamų.

2022 metais prognozuojamų pajamų iš akcizų struktūra, proc.

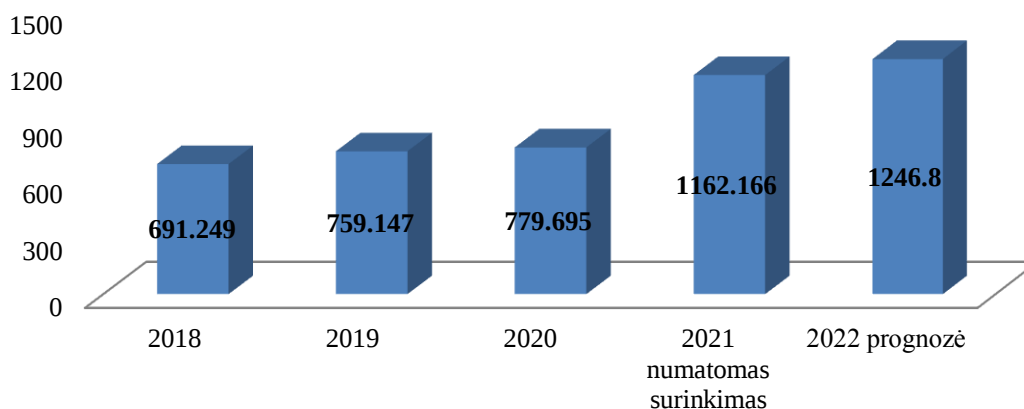

4. Pajamos iš pelno mokesčio

Iš pelno mokesčio 2022 metais prognozuojama gauti 1 246,8 mln. eurų pajamų, arba 11,2 proc. visų valstybės biudžeto pajamų (be ES lėšų), ir 2,2 proc. BVP to meto kainomis.

Prognozuojant 2022 metų pajamas iš pelno mokesčio buvo atsižvelgta į 2021 metais numatomas gauti pelno mokesčio pajamas, projektuojamus nominalaus BVP pokyčius (2021 metais nominalus BVP augs 9,7 proc., o 2022 metais 6,6 proc.), įmonių avansinio pelno mokesčio mokėjimų dinamiką bei prognozuojamų netekimų dėl taikomų lengvatų poveikį.

Pajamų iš pelno mokesčio dinamika, mln. eurų

5. Pajamų netekimai dėl taikomų lengvatų

2022 metais pajamoms iš mokesčių neigiamą įtaką darys galiosiančios mokesčių lengvatos. Dėl 2022 metais taikomų mokesčių lengvatų mokestinės pajamos bus apie 2 476,9 mln. eurų mažesnės.

Prognozuojama, kad dėl 2022 metais galiosiančių lengvatų daugiausia pajamų bus negauta iš GPM – 1 376 mln. eurų (į valstybės ir savivaldybių biudžetus), akcizų ir pelno

mokesčio pajamos 2022 metais bus mažesnės atitinkamai 400 mln. eurų ir 373,1 mln. eurų, o PVM pajamos dėl galiosiančių lengvatų bus mažesnės 327,8 mln. eurų.

MOKESTIS	mln. eurų
PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESTIS, iš viso:	327,8
Dėl lengvatinio 5 proc. PVM tarifo taikymo vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms, kai šių prekių įsigijimo išlaidos visiškai ar iš dalies kompensuojamos Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo nustatyta tvarka, taip pat nekompensuojamiems receptiniams vaistams ir neįgalųjų techninės pagalbos priemonėms ir jų remontui	135,7
Dėl 0 proc. PVM tarifo taikymo (kai galima atskaita) vakcinoms ir <i>in vitro</i> diagnostikos medicinos priemonėms nuo COVID-19 ligos	6
Dėl lengvatinio 9 proc. PVM tarifo taikymo centriniam šildymui ir karštam vandeniui, tiekiamiems gyventojams	38,5
Dėl 9 proc. PVM tarifo taikymo maitinimo paslaugoms ir išsinešti tiekiamam maistui, išskyrus alkoholinius gėrimus	72
Dėl 9 proc. PVM tarifo taikymo meno ir kultūros įstaigų, meno ir kultūros renginių, sporto renginių, sporto klubų lankymui ir atlikėjų teikiamoms atlikimo paslaugoms	16,5
Dėl lengvatinio 9 proc. PVM tarifo taikymo keleivių vežimo nustatytais reguliaraus susisiekimo maršrutais paslaugoms, taip pat keleivių bagažo vežimo paslaugoms	25,6
Dėl lengvatinio 5 proc. PVM tarifo taikymo, įskaitant elektroniniu formatu pateiktiems, laikraščiams, žurnalams ir kitiems periodiniam leidiniams, išskyrus erotinio ar smurtinio pobūdžio arba profesinės etikos nesilaikančius leidinius	7
Dėl lengvatinio 9 proc. PVM tarifo taikymo viešbučio tipo ir specialaus apgyvendinimo paslaugoms	16
Dėl lengvatinio 9 proc. PVM tarifo taikymo knygoms ir neperiodiniams informaciniais leidiniams	8,6
Dėl lengvatinio 9 proc. PVM tarifo taikymo buitiniams energijos vartotojams tiekiamoms malkoms ir medienos produktams, skirtiems kūrenimui;	1,9
AKCIZŲ MOKESTIS, iš viso:	400,0
Dėl mažesnio akcizų tarifo gamtinėms dujoms, naudojamoms kaip šildymui skirtas kuras verslo reikmėms	145,0
Dėl sumažinto akcizų tarifo žemės ūkio veikloje naudojamiems gazoliams	87,7
Dėl gamtinių dujų, tiekiamų buitiniams vartotojams, atleidimo nuo akcizų	53,2
Dėl gamtinių dujų, naudojamų mišriai šilumos ir elektros energijos gamybai, atleidimo nuo akcizų	35,3
Dėl sumažinto akcizų tarifo šildymui skirtiems gazoliams	22,8
Dėl sumažinto akcizų tarifo vynui ir kitiems fermentuotiems gėrimams iki 8,5 proc. stiprumo	17,3
Dėl akcizų lengvatos naftos dujoms ir dujiniais angliavandeniliams, kai jie skirti buitinėms reikmėms	14,0
Dėl apdoroto tabako, jeigu jis sunaikinamas prižiūrint kompetentingai institucijai, atleidimo nuo akcizų	10,0
Dėl elektros energijos, pagamintos naudojant atsinaujinančius energijos šaltinius, atleidimo nuo akcizų	5,0
Dėl gamtinių dujų, naudojamų kaip variklių degalai, atleidimo nuo akcizų	2,3
Dėl elektros energijos, tiekiamos buitiniams vartotojams, atleidimo nuo akcizų	2,0
Dėl mažesnio akcizų tarifo elektros energijai, naudojamai verslo reikmėms	1,7
Dėl mažesnio akcizų tarifo gamtinėms dujoms, naudojamoms kaip šildymui skirtas kuras	1,5
Dėl akcizais apmokestinamų prekių (alkoholinių gėrimų, tabako produktų) atleidimo nuo akcizų, kai jos tiekiamos kaip atsargos laivams ir (arba) orlaiviams, vežantiems keleivius ir (arba) krovinius tarptautiniais maršrutais	1,0
Dėl sumažinto akcizų tarifo tarpiniams produktams iki 15 proc. stiprumo	0,6
Dėl mažesnio akcizų tarifo akmens anglims, koksui ir lignitui, naudojamiems verslo reikmėms	0,5

MOKESTIS	mln. eurų
Dėl akcizų lengvatos biodegalams	0,1
GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESTIS, iš viso:	1 376,0
Dėl metinio neapmokestinamųjų pajamų dydžio taikymo	848,6
Dėl neapmokestinamųjų dienpinigių ir padidėjusių išlaidų kompensacijų darbuotojams	250
Dėl GPM grąžinimų pagal gyventojų deklaruotas išlaidas pagal GPM 21 straipsnį	70
Dėl neapmokestinamųjų dovanų	60
Dėl GPM kredito individualios veiklos pajamoms	60
Dėl neapmokestinamųjų pajamų (įskaitant tiesiogines išmokas) iš žemės ūkio veiklos	28
Dėl neapmokestinamųjų gyvybės draudimo išmokų ir grąžinamųjų įmokų, atitinkančių tam tikras sąlygas (išmokos pagal ilgalaikes draudimo sutartis, taip pat sutartis, kai naudos gavėjas yra beveik pensinio amžiaus ar neįgalus), bei neapmokestinamųjų išmokų iš pensijų fondų ir sumos, išmokamos išstojus iš pensijų fondo, atitinkančios tam tikras sąlygas; neapmokestinamųjų pensijų anuitetų	20
Dėl neapmokestinamųjų darbuotojo naudai darbdavio mokamų draudimo įmokų už papildomą (savanorišką) sveikatos draudimą bei gyvybės draudimo įmokų ir pensijų įmokų	12
Dėl neapmokestinamųjų jūrininkų pajamų už darbą laivo, įregistruoto EEE jūrų laivų registre	8
Dėl neapmokestinamųjų pajamų už Europos ekonominėje erdvėje parduotą turtą ir būstą	6
Dėl 5 proc. tarifo ne individualios veiklos pajamoms, gautoms pardavus ar kitaip nuosavybėn perleidus netauriųjų metalų laužą	6
Dėl verslo liudijimų lengvatų	3
Dėl neapmokestinamųjų palūkanų už vertybinius popierius, indėlius ir suteiktus alternatyvaus finansavimo kreditus	2
Dėl neapmokestinamųjų loterijų laimėjimų iš Europos ekonominės erdvės valstybių	1,2
Dėl neapmokestinamųjų pajamų iš finansinių priemonių pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn ar išvestinių finansinių priemonių realizavimo	0,3
Dėl neapmokestinamųjų pajamų už gyventojų surinktas miško gėrybes	0,3
Dėl neapmokestinamųjų pajamų, gautų teikiant paslaugas pagal paslaugų kvitą	0,2
Dėl neapmokestinamųjų pajamų iš kooperatinės bendrovės pelno	0,2
Dėl neapmokestinamųjų sporto varžybų prizų, kai juos skiria sporto organizacijos	0,1
Dėl neapmokestinamųjų sporto, meno ir kt. konkurso tvarka skirtų premijų, mokamų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų, meno kūrėjų organizacijų lėšų ar inicijuotos ne pelno siekiančių organizacijų	0,1
Dėl neapmokestinamųjų palūkanų už pavėluotą atsiskaitymą už žemės ūkio produkciją	0,002
PELNO MOKESTIS, iš viso:	373,1
Dėl apmokestinamojo pelno sumažinimo dėl investicijų	116,6
Dėl 0 proc. pelno mokesčio tarifo pirmuoju mokestiniu laikotarpiu ir 5 proc. pelno mokesčio tarifo kitais mokestiniais laikotarpiais apmokestinamiesiems vienetams, kurių vidutinis darbuotojų skaičius neviršija 10 ir pajamos neviršija 300 tūkst. eurų	61,5
Dėl neapmokestinamųjų dividendų, Lietuvos įmonių gaunamų iš užsienio apmokestinamųjų vienetų	40*
Dėl neapmokestinamųjų dividendų, Lietuvos įmonių mokamų užsienio apmokestinamiesiems vienetams	25
Dėl atskaitomos suteiktos paramos ir labdaros sumos	22
Dėl pagal Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 12 straipsnį neapmokestinamo turto vertės padidėjimo pardavus akcijas (jei ne trumpiau kaip 2 metus turėta daugiau kaip 10 procentų balsus suteikiančių akcijų)	20
Dėl Pelno mokesčio lengvatos filmo ar jo dalies gamybai	16
Dėl tris kartus atskaitomų sąnaudų, patirtų atliekant mokslinius tyrimus ir vykdant eksperimentinę plėtrą	12,3
Dėl pagal Pelno mokesčio įstatymo 12 straipsnį neapmokestinamųjų kolektyvinio investavimo subjektų, rizikos ir privataus kapitalo subjektų pajamų, įskaitant dividendus ir kitą paskirstytąjį pelną, taip pat neapmokestinamųjų pajamų, įskaitant turto vertės padidėjimo pajamas, dividendus ir kitą paskirstytąjį pelną, gautų iš kolektyvinio investavimo subjektų	12

MOKESTIS	mln. eurų
Dėl pagal Pelną mokesčio įstatymo 12 straipsnį neapmokestinamų sveikatos priežiūros įstaigų pajamų už paslaugas, kurios finansuojamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų	7,5
Dėl pelno nesiekiančių apmokestinamųjų vienetų apmokestinamojo pelno sumažinimo lėšomis, kurios tiesiogiai skiriamos viešuosius interesus tenkinančiai veiklai finansuoti	7
Dėl pagal Pelną mokesčio įstatymo 12 straipsnį neapmokestinamų tiesioginių ir kitų kompensacinių išmokų pajamų, kurias gauna žemės ūkio veiklą vykdančios įmonės, lygio palaikymo	6
Dėl laisvosios ekonominės zonos įmonių apmokestinamojo pelno sumai taikomų lengvatų	5,5
Dėl pagal Pelną mokesčio įstatymo 12 straipsnį neapmokestinamo iš neribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų (tarp jų rizikos ir privataus kapitalo subjektų) gauto pelno	5
Dėl 10 proc. pelno mokesčio tarifo, taikomo užsienio įmonėms išmokėtoms honorarų, palūkanų ir kompensacijų už autorių arba gretutinių teisių pažeidimą pajamoms, kurių šaltinis yra Lietuvos Respublikoje	4
Dėl Pelną mokesčio įstatymo 12 straipsnio nuostatas atitinkančių neapmokestinamų draudimo įmonių gautų gyvybės draudimo įmokų	4
Dėl 5 proc. pelno mokesčio tarifo apmokestinamajam pelnui, gautam iš pagal autorių teisę saugomos kompiuterio programos ar patentabilumo kriterijus atitinkančio išradimo naudojimo, pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn	4
Dėl pelno mokesčio sumažinimo, kai dirba riboto darbingumo asmenys	2
Dėl neapmokestinamų užsienio įmonėms išmokėtų palūkanų pajamų, kurių šaltinis yra Lietuvos Respublikoje	1
Dėl kooperatinių bendrovių (kooperatyvų), kurių pajamos iš žemės ūkio veiklos sudaro daugiau kaip 50 proc. pajamų, apmokestinamajam pelnui taikomo 5 proc. tarifo	1
Dėl neapmokestinamų dividendų, Lietuvos įmonių mokamų kitoms Lietuvos įmonėms	0,5
Dėl Pagal Pelną mokesčio įstatymo 56-1 straipsnį suteiktos galimybės perimti grupės įmonių nuostolį (vertinant tik iš užsienio įmonių perimtą nuostolį)	0,2

* Lengvatos įvertis apima ir pagal ES teisę privalomos lengvatos dalį.

V. Valstybės biudžeto asignavimai

1. Pagrindiniai principai rengiant 2022 metų valstybės biudžeto projektą

Rengiant biudžeto projektą prioritetas skiriamas šioms sritims – šalies ir visuomenės saugumui, investicijoms į tvarią ir pažangią Lietuvos ateitį, žmonių pajamų augimui bei skurdo rizikos mažinimui. Užtikrinant visų Lietuvos gyventojų saugumą, bus toliau didinamas finansavimas krašto apsaugai, skiriamos lėšos fizinio barjero su Baltarusija statybos užbaigimui, COVID-19 pandemijos suvaldymui. Taip pat labai svarbu sudaryti galimybes tvariam augimui, todėl bus skiriamas dėmesys investicijoms į švietimą, žalią, skaitmeninę bei aukštos pridėtinės vertės ekonomiką. Kalbant apie žmonių pajamas, bus didinami viešojo sektoriaus, švietimo, kultūros darbuotojų, medikų, pareigūnų atlyginimai.

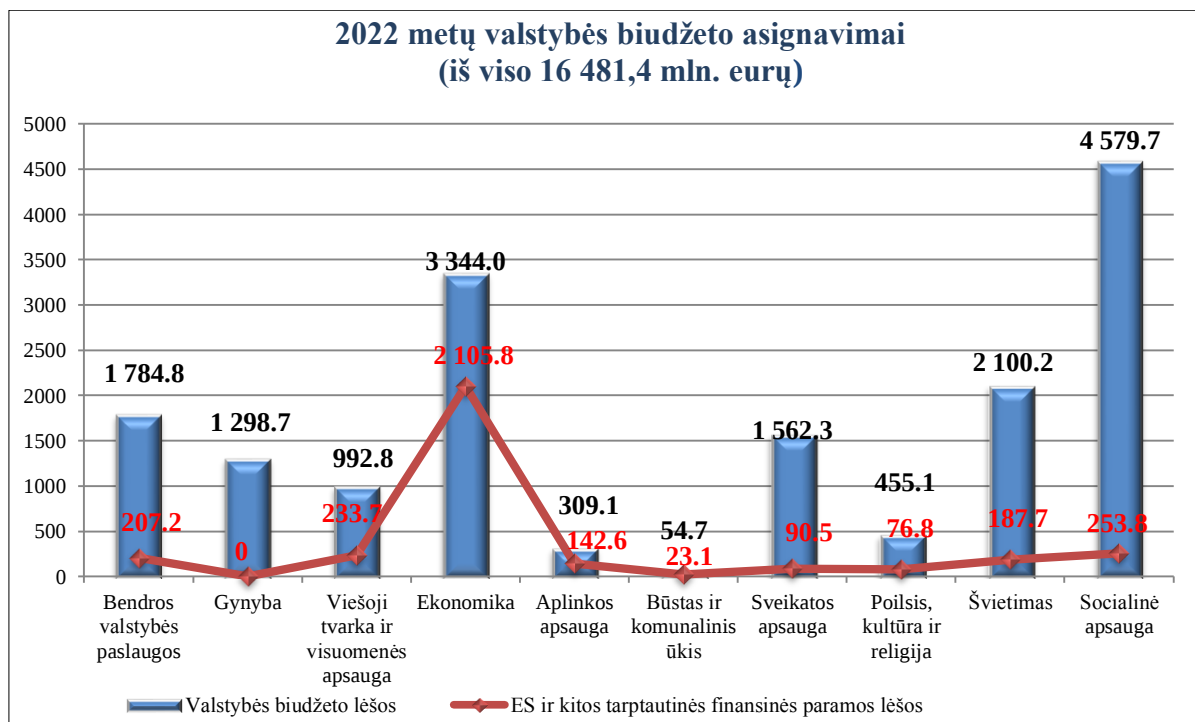
2022 metais papildomi valstybės biudžeto asignavimai skirti ministerijoms ir kitoms institucijoms teisės aktais prisiimtiems įsipareigojimams, kurių dydis, esant tam tikroms aplinkybėms, yra automatiškai perskaičiuojamas (indeksuojamas ir pan.); tęstinėms ir pažangos priemonėms ar projektams, finansuojamiems iš ES ir kitos tarptautinės paramos lėšų (įskaitant RRF), užtikrinant nacionalinės dalies finansavimą ir įstaigoms, kurių pažangos priemonės ar projektai nefinansuojami iš ES ir kitos tarptautinės paramos lėšų.

Rengiant 2022–2024 metų valstybės biudžeto projektą buvo atlikta asignavimų valdytojų išlaidų peržiūra. Siekiant kuo efektyvesnio lėšų panaudojimo, buvo atlikta ministerijų ir jų valdymo sričių patvirtintų 2020–2021 metų valstybės biudžeto asignavimų peržiūra (asignavimų perskirstymas tarp programų ir asignavimų nepanaudojimas, neproporcingas jų panaudojimas metų pabaigoje, darbo užmokesčio fondas, ES lėšų panaudojimas, vykdomų programų ir (ar) programų priemonių analizė) ir įvertintas asignavimų faktinis panaudojimas, baigiamos vykdyti programos, programų priemonės, investicijų projektai. Apibendrinta informacija buvo pateikta biudžeto deryboms, kurių metu su ministrais taip pat buvo aptartas ne tik jiems skiriamas finansavimas, bet ir siektini rezultatai.

2. 2022 metų valstybės biudžeto projekte planuojami asignavimai

Planuojama, kad 2022 metų valstybės biudžeto asignavimai kartu su ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšomis sudarys 16 481,4 mln. eurų, arba 133,8 mln. eurų mažiau negu 2021 metais (mažėja dėl 2021 m. biudžete numatytų COVID-19 padariniams šalinti 1676,9 mln. eurų, kurie 2022 m. biudžete ženkliai mažėja ir bus 304,2 mln. eurų). Valstybės biudžeto asignavimai, neįskaitant ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų, sudarys 13 159,8 mln. eurų.

Prognozuojami 2022 metų asignavimai iš ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų sudarys 3 321,6 mln. eurų, ir, palyginti su 2021 metais, didės 141,3 mln. eurų.

2022 m. biudžete numatyta didinti viešojo sektoriaus darbuotojų – švietimo, kultūros, pareigūnų, socialinių darbuotojų – darbo užmokesčius.

Mokytojų, vadovų ir kitų pedagoginių darbuotojų atlyginimų didinimui bus skirta 129,6 mln. eurų, dėstytojų, mokslininkų ir neakademinį darbuotojų – 28,8 mln. eurų, kultūros ir meno darbuotojams – 13,5 mln. eurų, vidaus tarnybos sistemos pareigūnų – 43 mln. eurų, socialinių paslaugų įstaigų ir socialinių paslaugų srities darbuotojų – 6,8 mln. eurų, o socialinės globos įstaigų darbuotojų 4,4 mln. eurų.

Viešojo sektoriaus darbuotojų pareiginės algos bazinis dydis augs 4 eurai, tam numatyta 86,1 mln. eurų. Išlaikant kvalifikuoto darbo užmokesčio atotrūkį nuo MMA, mažų koeficientų padidinimui biudžetinėse įstaigose bus skirta 27,6 mln. eurų. Nuo 2022 m. pradžios MMA didės 13,6 proc. ir sieks 730 eurų (tam iš valstybės biudžeto bus skiriama 30,8 mln. eurų).

Siekiant didinti mažiausiai uždirbančiųjų pajamas ir stiprinti paskatas dirbti, siūloma nuo metų pradžios didinti minimalią mėnesinę algą (MMA) iki 730 eurų ir maksimaliai taikytiną neapmokestinamojo pajamų dydį (NPD) – iki 460 eurų. NPD didėtų 60 eurų (nuo 400 iki 460 eurų, keičiant taikymo formulę ir taip papildomą naudą koncentruojant gyventojams, kurie uždirba iki 1 vidutinio darbo užmokesčio (VDU). Neįgaliesiems bei riboto darbingumo asmenims NPD didėtų atitinkamai iki 740 eurų ir 690 eurų (šiuo metu NPD neįgaliesiems bei riboto darbingumo asmenims siekia 645 eurus arba 600 eurų, priklausomai nuo neįgalumo/darbingumo lygio). Šie NPD pakeitimai kainuos 74,1 milijono eurų.

Lietuvos Respublikos Seimui pritarus Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui NPD padidėtų 15 proc. Tai reikšmingai pakeistų MMA uždirbančiųjų pajamas „į rankas“, NPD didinant sparčiau, nei MMA – uždirbančiųjų minimalų atlyginimą pajamos „į rankas“ dėl MMA ir NPD didinimo augtų 65 eurai. NPD padidėtų 15 proc. Tai reikšmingai pakeistų MMA uždirbančiųjų pajamas „į rankas“, NPD didinant sparčiau, nei MMA – uždirbančiųjų minimalų atlyginimą pajamos „į rankas“ dėl MMA ir NPD didinimo augtų 65 eurai.

Pažymėtina, kad nuo 2022 metų valstybės biudžetas rengiamas įgyvendinant Strateginio planavimo reformą, todėl atsizvelgus į Strateginio valdymo įstatymo bei Biudžeto sandaros įstatymo 14¹ straipsnio „Valstybės veiklos sritys“ nuostatas, 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme, asignavimai paskirstyti ir bus tvirtinami pagal valstybės veiklos sritis ir joms priskirtų įstaigų, asignavimų valdytojams.

Pereinamuoju laikotarpiu siekdami išlaikyti palyginamumą su 2021 metais pridedame Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto asignavimų paskirstymą asignavimų valdytojams pagal 2021 metais patvirtintą formą (3 priedas pridedamas).

Valstybės valdymo, regioninės politikos ir viešojo administravimo valstybės veiklos sritis

Įgyvendinant valstybės valdymo, regioninės politikos ir viešojo administravimo valstybės veiklos srities strateginį tikslą – tvariai ir subalansuotai vystyti Lietuvos teritoriją ir mažinti regioninę atskirtį bei didinti teisinės sistemos ir viešojo valdymo veiksmingumą – numatoma, kad vidutinis BVP vienam gyventojui nuokrypis regionuose, palyginti su šalies BVP vienam gyventojui (to meto kainomis), sudarys 2022 m. – 27,6 proc., 2023 m. – 26,5 proc., 2024 m. – 25,4 proc.; bendrųjų namų ūkių pajamų (vienam namų ūkio nariui per mėnesį) vidutinis nuokrypis regionuose – 2022 m. – 11,4, proc., 2023 m. – 11,1, proc., 2023 m. – 10,8 proc.; vidutinis gyvenimo kokybės indekso nuokrypis savivaldybėse, palyginti su savivaldybių gyvenimo kokybės indekso vidurkiu 2022 m. sudarys 7,7, 2023 m. – 6,8, ir 2024 m. – 6 indekso punktus; vadovavimo gebėjimų indeksas padidės nuo 64 proc. (2020 m.) iki 66 proc. (2022 m.); gyventojų, pasitikinčių valstybės institucijomis ir įstaigomis, dalis išaugs nuo 68 proc. (2020 m.) iki 73 proc. (2022 m.); administracinių paslaugų teikimo ir aptarnavimo efektyvumo koeficientas padidės nuo 0,86 balo (2020 m.) iki 0,88 balo (2022 m.).

2022 metais šiai sričiai numatoma skirti 290,1 mln. eurų.

Vidaus reikalų ministro valdymo sritims (viešasis administravimas, viešosios įstaigos, migracija, valstybės tarnyba, vietos savivalda, regionų plėtra, bendruomeninių organizacijų plėtra) 2022 metais planuojama skirti 211 mln. eurų. Papildomai numatoma skirti 4 mln. eurų – darbuotojų darbo užmokesčiui didinti bei visuomenei informuoti dėl galimos radiologinės ar branduolinės nelaimės Astravo AE bei Kybartų stadionui rekonstruoti.

Seimo kanceliarijai 2022 metais numatoma skirti 38 mln. eurų, arba 2,8 mln. eurų daugiau nei 2021 metais. Papildomai skirta 1,3 mln. eurų darbo užmokesčiui, 0,5 mln. eurų Seimo rūmų apsaugos priemonėms, 1 mln. eurų kitoms reikmėms.

Kitiems šios valstybės veiklos srities asignavimų valdytojams (Prezidento kanceliarija, Vyriausybės kanceliarija, Valstybės kontrolė, Vyriausioji rinkimų komisija, Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti sekretoriatas) 2022 metais planuojama skirti 41,9 mln. eurų.

Aplinkos, miškų ir klimato kaitos valstybės veiklos sritis

Aplinkos, miškų ir klimato kaitos valstybės veiklos srities strateginis tikslas – užtikrinti gerą aplinkos kokybę ir gamtos išteklių naudojimo darną, saugoti biologinę įvairovę, švelninti Lietuvos poveikį klimato kaitai ir didinti atsparumą jos poveikiui. Įgyvendinant šį tikslą siekiama, kad išmetamų į atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pokytis ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose sumažėtų nuo 12,2 proc. 2018 m. iki 4,5 proc. 2022 m. Taip pat siekiama, kad žaliųjų viešųjų pirkimų vertės dalis nuo visų viešųjų pirkimų vertės nuo 5 proc. 2020 m. padidėtų iki 50 proc. 2022 m. Įgyvendinant uždavinį mažinti susidarančių atliekų kiekį ir efektyviai jas tvarkyti, siekiama, kad sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų dalis sumažėtų nuo 21,5 proc. 2019 m. iki 20,4 proc. Taip pat įgyvendinant uždavinį stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją, aplinkos stebėseną ir aplinkos apsaugos kontrolę, siekiama, kad aplinkos apsaugos institucijų viešųjų paslaugų vartotojų patenkinimo indeksas padidėtų nuo 60 balų 2020 m. iki 62 balų 2022 m.

Aplinkos ministerijai ir jai pavaldžioms įstaigoms 2022 metais planuojama skirti 352,4 mln. eurų, iš jų klimato kaitos priemonėms įgyvendinti – 85 mln. eurų, t.y. 5 mln. eurų daugiau nei 2021 metais. Vandentvarkos, nuotekų tvarkymo ir potvynių rizikos, aplinkos apsaugos ir vandens išteklių valdymo projektams įgyvendinti (ES paramos lėšomis) numatyta 84,5 mln. eurų, pastatams atnaujinti (modernizuoti), teritorijų planavimo ir statybos valstybinei priežiūrai užtikrinti – 59,7 mln. eurų, saugomų teritorijų sistemai, kraštovaizdžiui

atkurti – 19,2 mln. eurų, aplinkos stebėsenai, valstybinei aplinkos apsaugos kontrolei, hidrometeorologinės informacijos teikimui – 17,2 mln. eurų ir miško išteklius tausojančioms priemonėms vykdyti – 14,5 mln. eurų. Taip pat atliekų susidarymo prevencijai bei atliekų mažinimui skiriama 11,0 mln. eurų, t. y. 5 mln. eurų daugiau nei 2021 m. Aplinkos ministerijos ir jos pavaldžių įstaigų darbo užmokesčiui skirta 9,5 mln. eurų daugiau nei 2021 metais.

Be to, 2,2 mln. eurų 2022 metais numatoma skirti iš Lietuvos Respublikos finansų ministerijos rezervinėje programoje pažangos priemonėms suplanuotų lėšų, iš jų 2 mln. eurų – „Natura 2000“ teritorijų apsaugos tikslams nustatyti ir būtinoms apsaugos priemonėms įsigyti.

Energetikos valstybės veiklos sritis

Energetikos valstybės veiklos tikslas – užtikrinti gerą aplinkos kokybę ir gamtos išteklių naudojimo darną, saugoti biologinę įvairovę, švelninti Lietuvos poveikį klimato kaitai ir didinti atsparumą jos poveikiui. Įgyvendinant šį tikslą 2022 metais siekiama, kad elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių dalis galutiniame elektros energijos suvartojimo balanse būtų 25,55 proc., o sutaupyta viešųjų centrinių valdžios, individualių gyvenamųjų pastatų ir įmonių ūkyje energijos suminis kiekis būtų 788,9 GWh.

Energetikos valstybės veiklos sričiai 2022 metais planuojama skirti 193,8 mln. eurų, iš jų 184,6 mln. eurų – Energetikos ministerijai, 7,1 mln. eurų – Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai, 2,1 mln. eurų – Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai. Šiai veiklos sričiai skirti asignavimai 217,5 mln. eurų mažesni negu 2021 metais, iš jų 214,3 mln. eurų dėl sumažėjusio ES ir bendro finansavimo lėšų finansavimo ir 8,7 mln. eurų dėl pajamų įmokų ir tikslinės paskirties pajamų įmokų mažėjimo. Tačiau energetikos valstybės veiklos sričiai didėja valstybės biudžeto asignavimai 5,5 mln. eurų, iš jų 5 mln. eurų pakeisti suskystintų naftos dujų balionus daugiabučiuose kitais energijos šaltiniais ir 0,5 mln. eurų didinamas darbo užmokestis. Be to, 162,6 mln. eurų 2022 metais numatoma skirti Energetikos ministerijai iš Finansų ministerijos rezervinėje programoje pažangos priemonėms suplanuotų lėšų.

Viešųjų finansų valstybės veiklos sritis

Viešųjų finansų valstybės valdymo srities strateginis tikslas – pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos vystymosi ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą. Šiai veiklos sričiai Nacionaliniame pažangos plane numatytas uždavinys – didinti viešųjų finansų ir valstybės turto valdymo ir panaudojimo efektyvumą. Uždaviniui įgyvendinti bus vykdoma 2021–2030 metų tvarių viešųjų finansų plėtros programa. Pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (angl. – *Recovery and Resilience Facility*, RRF) 2022 metais planuojami vykdyti projektai, susiję su reformomis viešajame sektoriuje, kuriomis siekiama gerinti biudžeto sistemą, mokesčių prievolių vykdymą ir mokesčių sistemos veiksmingumą. Siekiama, kad strateginio pajėgumo indeksas padidėtų 0,5 balo (2020 m. reikšmė – 7 balai), o vidutinės trukmės biudžeto valdysenos indeksas pasiektų 0,75 balo (2018 m. reikšmė – 0,73 balai).

Viešųjų finansų valstybės veiklos sričiai 2022 metais numatyta 2619,7 mln. eurų, iš jų Finansų ministerijai ir jai pavadžioms biudžetinėms įstaigoms – 2 599,4 mln. eurų ir Lietuvos statistikos departamentui – 20,3 mln. eurų.

Finansų ministerijos 2022 metų biudžeto projekte įtraukta 979,3 mln. eurų rezervinių lėšų, iš jų 871,3 mln. eurų ES ir kitos tarptautinės paramos lėšos, kurios bus paskirstytos asignavimų valdytojams pažangos priemonėms įgyvendinti. Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezervui 2022 metais numatyta 305,6 mln. eurų, iš jų 304,2 mln. eurų COVID-19 padariniams šalinti, Lietuvos Respublikos valstybės rezervui atstatyti ir formuoti – 113,9 mln. eurų, iš jų 102,8 mln. eurų fiziniam barjerui Lietuvos Respublikos teritorijoje prie ES išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengti ir 4,1 mln. eurų migrantų krizei suvaldyti, įmokoms į ES ir kitiems narystės mokesčiams – 621,5 mln. eurų, mokesčiams administruoti ir rinkos

apsaugai – 138,2 mln. eurų, ES struktūrinių fondų lėšomis finansuojamiems projektams įgyvendinti (tęstinei veiklai) – 76,1 mln. eurų, skolos valstybės vardu valdymo išlaidoms – 290,5 mln. eurų, Rezerviniam (stabilizavimo) fondui kaupti iš valstybės biudžeto – 18,2 mln. eurų, tradicinių Lietuvos religinių bendruomenių, bendrijų ir centrų maldos namams atstatyti ir kitoms reikmėms – 1,6 mln. eurų.

Lietuvos statistikos departamentui 2022 metais papildomai numatyta 6,2 mln. eurų Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos panaudojimo galimybėms vystyti, kompiuterių techninei ir programinei įrangai įsigyti, eksperimentinei statistikai vystyti.

Ekonomikos konkurencingumo ir valstybės informacinių išteklių valstybės veiklos sritis

Ekonomikos konkurencingumo ir valstybės informacinių išteklių valstybės veiklos srities pagrindiniai tikslai – skatinti šalies konkurencingumą diegiant inovacijas, išnaudoti skaitmeninės ekonomikos potencialą, didinti Lietuvos valstybės patrauklumą investicijoms, saugoti veiksmingą konkurenciją dėl vartotojų gerovės (įgyvendinant Lietuvos konkurencijos politiką bei prižiūrint, kaip Lietuvos rinkos dalyviai ir viešojo administravimo subjektai laikosi jos kompetencijai priskirtų įstatymų reikalavimų) ir užtikrinti darnius, skaidrius ir racionalius viešuosius pirkimus.

Diegiant inovacijas ir pažangiąsias technologijas, siekiama pagerinti Lietuvos tarptautinį konkurencingumo indeksą (2019 m. – 39 vieta, 2022 m. siektina reikšmė – 36 vieta) bei padidinti verslo sektoriaus darbo efektyvumą (siektinas rodiklis – iš 20 vietos tarp ES valstybių narių 2019 m. pakilti į 18 vietą 2022 m.); skatinant prekių ir paslaugų eksportą – pasiekti, kad lietuviškos kilmės prekių ir paslaugų eksportas nuo 25 980,7 mln. eurų 2020 m. išaugtų iki 30 290 mln. eurų 2022 m.

Ekonomikos konkurencingumo ir valstybės informacinių išteklių valstybės veiklos sričiai 2022 metais planuojama papildomai skirti 42,8 mln. eurų. Didžioji lėšų dalis – 24,7 mln. eurų bus skiriama užsienio investuotojų skatinimui investuoti į gamybos ir paslaugų sektorius ir kurti naujas darbo vietas Lietuvoje bei savivaldybių infrastruktūrai gerinti, 4,9 mln. eurų – Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, jai pavaldžių įstaigų, Lietuvos atstovų užsienyje, Viešųjų pirkimų tarnybos, Konkurencijos tarybos darbo užmokesčio fondui didinti, 4,7 mln. eurų – finansinėms paskatoms verslui (daliniam palūkanų kompensavimui, garantijoms teikti bei jų išmokoms kompensuoti). Taip pat 3,5 mln. eurų skirta valstybės įmonei Registrų centrui sąnaudoms, patiriamoms registruojant objektus, tvarkant bei neatlygintinai pagal teisės aktus teikiant registrų ir informacinių sistemų duomenis, kompensuoti, 2,7 mln. eurų – turizmo veikloms skatinti, komercijos atašė išlaikyti bei Lietuvos atstovybių užsienyje plėtrai, 1,6 mln. eurų – Lietuvos narystės Europos kosmoso agentūroje mokesčiui sumokėti.

Be to, 2,8 mln. eurų 2022 metais iš Finansų ministerijos rezervinėje programoje pažangos priemonėms suplanuotų lėšų numatoma skirti aukštos kvalifikacijos specialistų pritraukimo, išlaikymo ir paskatų sistemai sukurti – finansinėms paskatoms daliai darbuotojų persikėlimo išlaidoms ir įmonių specialistų paieškos išlaidoms kompensuoti.

Valstybės saugumo ir gynybos valstybės veiklos sritis

Valstybės saugumo ir gynybos valstybės veiklos srities tikslas – stiprinti nacionalinį saugumą.

Stiprinti nacionalinį saugumą siekiama įgyvendinant šiuos pažangos uždavinius (už kurių įgyvendinimą atsakinga Krašto apsaugos ministerija):

- stiprinti Lietuvos kariuomenės kovinę galią ir atgrasymo potencialą – siekiama, kad bendrų gynybai skirtų išlaidų, dalis nuo BVP (procentais) 2022 m metais sudarytų 2,05 proc., profesinės karo tarnybos karių skaičius (vienetais) 2022 m metais būtų – 12 480 (2020 m. – 11 168), modernizacijai skiriamų lėšų dalis, palyginti su bendromis gynybai skirtomis išlaidomis (procentais) 2022 m metais sudarytų 22 proc. (2020 m. sudarė 34 proc.);

- stiprinti visuomenės kritinį mąstymą ir atsparumą informacinėms atakoms bei informuotumą ir pasirengimą krizėms, mobilizacijai, gynybai ir pilietinam pasipriešinimui – siekiama, kad Lietuvos piliečių, žinančių, kaip reikia elgtis mobilizacijos atveju, dalis (procentais) 2022 m. metais sudarytų 30 proc. (2020 m. – 28 proc.), Lietuvos piliečių, pasirengusių ginti šalį, dalis (procentais) 2022 metais sudarytų 53 proc. (2020 m. – 49 proc.);

- stiprinti kibernetinį saugumą ir gynybą – siekiama, kad kibernetinio saugumo indeksas, (Lietuvos įvertinimas balais) 2022 metais sudarytų 98 balus.

Specialiųjų tyrimų tarnyba siekia šių veiklos rodiklių: nacionalinį korupcijos indeksą padidinti nuo 62 (2021 m.) iki 63 balų. (2022 m.), gyventojų, manančių, kad kyšis padeda spręsti problemas, dalį sumažinti nuo 71 proc. (2021 m.) iki 65 proc. (2022 m.), gyventojų manančių, kad Lietuva – saugi šalis gyventi, dalį padidinti iki 80 proc. (2025 m.).

2022 metais valstybės saugumo ir gynybos valstybės veiklos srities tikslams ir uždaviniams įgyvendinti numatoma skirti 1 255,1 mln. eurų valstybės biudžeto asignavimų, iš jų: Krašto apsaugos ministerijai – 1 176,2 mln. eurų, Valstybės saugumo departamentui – 41 mln. eurų, Specialiųjų tyrimų tarnybai – 14,6 mln. eurų ir Vadovybės apsaugos tarnybai – 23,3 mln. eurų.

Palyginti su 2021 metais Krašto apsaugos ministerijai asignavimai didėja 127,7 mln. eurų ir 2022 metais Krašto apsaugos ministerijai numatyta valstybės biudžeto asignavimų suma (1 176,2 mln. eurų) sudaro 2,05 proc. BVP.

Palyginti su 2021 metais Specialiųjų tyrimai tarnybai asignavimai didėja 1,5 mln. eurų darbo užmokesčiui didinti, informacinėms technologijoms modernizuoti, korupcijos prevencijai ir kitoms reikmėms.

Vadovybės apsaugos tarnybai 2022 metais papildomai numatoma 2,7 mln. eurų Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybų apsaugai užtikrinti, darbo užmokesčiui padidinti ir kitoms reikmėms.

Viešojo saugumo valstybės veiklos sritis

Viešojo saugumo valstybės veiklos srities tikslas – stiprinti nacionalinį ir viešąjį saugumą, kurį įgyvendinant siekiama, kad gyventojų, manančių, kad Lietuva – saugi šalis gyventi būtų 75 proc. (2020 m.), 2022 m. – 77 proc., 2023 m. – 78 proc. ir 2024 m. – 80 proc.

Viešojo saugumo sričiai 2022 metais iš valstybės biudžeto numatoma skirti 641,4 mln. eurų. Papildomai skiriama 84,6 mln. eurų tęstinės veiklos priemonėms vykdyti, iš kurių 31 mln. eurų – vidaus reikalų statutinių įstaigų pareigūnų nuosekliam darbo užmokesčiui didinti, 1,2 mln. eurų – Vidaus tarnybos statuto nuostatomis, susijusioms su pareigūnų mažiausių pareiginių algų koeficientų padidinimu, įgyvendinti, 7 mln. eurų – vidaus reikalų statutinių įstaigų pareigybėms užimti, 5,1 mln. eurų – viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektams finansuoti, 5,5 mln. eurų – vidaus tarnybos sistemos pareigūnams aprūpinti ginkluote ir specialiomis priemonėmis (įranga), tarnybine uniforma, informacinių technologijų ir ryšių bei transporto priemonėms įsigyti, 4 mln. eurų – valstybinei (valstybės perduotai savivaldybėms) priešgaisrinės saugos funkcijai atlikti, 14,3 mln. eurų – galimai radiologinei ar branduolinei avarijai dėl Astravo AE pasirengti (iš jų 9,6 mln. eurų sudaro specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams civilinei saugai); 1,1 mln. eurų – Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos infrastruktūrai kurti; 3,1 mln. eurų – informacinėms technologijoms vystyti; 12,3 mln. eurų – darbo užmokesčiui padidinti dėl pareiginės algos bazinio dydžio, minimaliosios algos, Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimo įstatymui įgyvendinti ir kitoms reikmėms.

Be to, šiai valstybės veiklos sričiai numatyta 102,8 mln. eurų fiziniam barjerui Lietuvos Respublikos teritorijoje prie ES išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengti bei 4,1 mln. eurų migrantų krizei suvaldyti (iš Europos Komisijos skiriamam finansavimui bendrai finansuoti). Šios lėšos suplanuotos valstybės rezerve Finansų ministerijos

asignavimuose. Valstybės sienos apsaugos tarnybai ginkluotei minimaliai atnaujinti pagal NATO nustatytus standartus – 3,5 mln. eurų lėšos suplanuotos Krašto apsaugos ministerijos biudžete.

Kultūros valstybės veiklos sritis

Kultūros valstybės veiklos srities strateginis tikslas – stiprinti tautinį ir pilietinį tapatumą, didinti kultūros svarbą ir visuomenės kūrybingumą. Įgyvendinant šį tikslą gyventojai skatinami dalyvauti kultūrinėse veiklose ir prisidėti prie kultūros plėtros. Siekiama, kad mažiau palankesni kultūrinį prieinamumą turinčių gyventojų, dalyvaujančių kultūrinėse veiklose, dalis padidėtų nuo 6,6 proc. (2020 m.) iki 9,8 proc. 2022 metais.

Kultūros sričiai 2022 metais planuojama skirti 404,1 mln. eurų, iš jų Kultūros ministerijai ir jai pavaldžioms kultūros ir meno įstaigoms finansuoti – 247,9 mln. eurų, nacionalinėms kultūros įstaigoms – 75,9 mln. eurų, Lietuvos nacionaliniam radijui ir televizijai 55,4 mln. eurų, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybai – 13,3 mln. eurų.

Kultūros ir meno darbuotojų darbo užmokesčiui visose valstybės veiklos srityse ir savivaldybėse dirbantiems darbuotojams didinti numatyta 13,5 mln. eurų. Šios lėšos leis kultūros ir meno darbuotojų darbo užmokestį kitais metais padidinti 8 procentais. Taip pat bus padidintas bazinis nacionalinių ir valstybinių kultūros įstaigų finansavimas ir tam papildomai numatyta 10,3 mln. eurų. Kauno miesto savivaldybei numatyta skirti 7,66 mln. tikslinę dotaciją „Kaunas - Europos kultūros sostinė 2022“ renginiams vykdyti. Taip pat 2022 metais numatyta įsigyti ir suremontuoti Kauno ir Klaipėdos paštų pastatus – tam suplanuota 4,5 mln. eurų. 2022 metais biudžeto projekte numatyta 1,5 mln. eurų padidinti lėšas kultūros paveldui tvarkyti, 2,3 mln. eurų skirti tikslinių tautiškumo skatinimo programų atnaujinimui.

Socialinės apsaugos ir užimtumo valstybės veiklos sritis

Socialinės apsaugos ir užimtumo valstybės veiklos srities tikslas – didinti gyventojų socialinę gerovę ir įtrauktį, stiprinti sveikatą ir gerinti Lietuvos demografinę padėtį. Siekiant šio tikslo bus įgyvendinami devyni uždaviniai: mažinti pajamų nelygybę (pajamų pasiskirstymo skirtumas kartais sumažės nuo 6,1 2020 m. iki 6 2022 metais), didinti neįgalųjų ir jų šeimų, senyvo amžiaus žmonių bei kitų pažeidžiamų ir socialinėje atskirtyje esančių grupių gerovę (neįgalųjų gyvenimo kokybės indeksas 2022 metais padidės iki 53 balų (2019 m. 52 balai), didinti darbo ieškančių asmenų įsidarbinimo galimybes ir užimtumo rėmimo sistemos veiksmingumą ir efektyvumą (pakartotinai per 12 mėn. nuo neterminuoto įsidarbinimo įregistruotų bedarbių dalis sumažės nuo 17,9 (2020 m.) iki 17,5 proc.), gerinti aplinką šeimai, siekiant didinti gimstamumą ir gyvenimo kokybę bei sudaryti sąlygas derinti darbo ir šeiminius įsipareigojimus (namų ūkių su vaikais skurdo lygis sumažės nuo 17,1 proc. 2019 metais iki 16,5 proc. 2022 metais), plėtoti neįgaliesiems tinkamą aplinką visose gyvenimo srityse (fizinės ir informacinės aplinkos prieinamumo lygis neįgaliesiems pagerės nuo 43,55 proc. 2019 metais iki 44,2 proc.), stiprinti socialinio aktyvumo ir socialinės atsakomybės nuostatas visuomenėje bei bendruomeniškumą, skatinti verslo atsakomybę ir stiprinti dialogą bei gerinti darbo vietų kokybę.

Socialinės apsaugos ir užimtumo veiklos sričiai 2022 metais suplanuota skirti 4 450,6 mln. eurų, iš kurių daugiau, kaip pusė – 2 389,3 mln. eurų – bazinei pensijai mokėti. Iš viso 2022 metais, palyginti su 2021 metais, papildomai iš valstybės biudžeto numatyta skirti per 480 mln. eurų, iš jų 229,5 mln. eurų – bazinei pensijai mokėti, iš kurių 68 mln. eurų – pakeitus bendrosios pensijos dalies apskaičiavimą, nustatant, kad asmenims, turintiems nuo minimalaus iki būtinojo stažo, mokama visa bazinė pensija (o ne jos dalis, proporcinga stažui).

Siekiant tobulinti vienišų pensinio amžiaus asmenų pajamų apsaugos sistemą ir užtikrinti vienišo asmens išmokos mokėjimą pagyvenusiems ir neįgaliesiems vienišiams asmenims kitais metais, planuojama, kad reikės papildomų 107,4 mln. eurų. Taip pat papildomos lėšos numatytos socialinės paramos išmokų ir valstybinių pensijų baziniams dydžiams indeksuoti ir didinti – 48,4 mln. eurų, socialinėms paslaugoms asmenims su sunkia

negalia finansuoti – 17,6 mln. eurų, skatinamosioms įmokoms į pensijų fondus mokėti – 16,1 mln. eurų, aktyvios darbo rinkos politikos priemonėms, derinant darbo pasiūlą ir paklausą remti bedarbių integraciją į darbo rinką – 15 mln. eurų, subsidijoms jaunoms šeimoms, įsigyjančioms pirmąjį būstą, teikti – 11,5 mln. eurų, paramai neįgaliųjų socialinei integracijai teikti – 7 mln. eurų. Pažymėtina, kad kitais metais socialinių paslaugų įstaigų ir socialinių paslaugų srities darbuotojų darbo užmokesčiui didinti vidutiniškai apie 15 proc. numatyta 6,8 mln. eurų, o socialinės globos įstaigų darbuotojų darbo užmokesčiui didinti apie 10 proc. numatyta 4,4 mln. eurų.

Transporto ir ryšių valstybės veiklos sritis

Transporto ir ryšių valstybės veiklos srities strateginis tikslas – gerinti transporto, energetinį ir skaitmeninį vidinį ir išorinį junglumą, kurį įgyvendinant siekiama, kad transporto paslaugų eksportas didėtų nuo 7028 mln. eurų 2019 metais iki 7 320 mln. eurų 2022 metais, Lietuvos vieta ES transporto infrastruktūros ir paslaugų švieslentėje pakiltų iš 14 vietos 2018 metais į 13 vietą 2022 metais ir Lietuvos skaitmeninio junglumo infrastruktūros indeksas (DESI subindeksas) pakiltų nuo 19 2019 metais iki 18 2022 metais.

Transporto ir ryšių sričiai 2022 metų valstybės biudžete numatoma skirti 966,3 mln. eurų, iš jų Susisiekimo ministerijai – 956,7 mln. eurų arba 143,5 mln. eurų mažiau negu 2021 metais (dėl sumažėjusio ES finansavimo) ir Ryšių reguliavimo tarnybai – 9,6 mln. eurų, arba 0,4 mln. eurų daugiau negu 2021 metais (dėl planuojamų surinkti biudžetinių įstaigų pajamų įmokų).

Susisiekimo ministerijai 2022 metais papildomai numatyta skirti valstybės biudžeto lėšų: 1,1 mln. eurų darbo užmokesčiui, 21,2 mln. eurų kelių priežiūros ir plėtros programai finansuoti, 12,8 mln. eurų geležinkelių transporto paslaugų nuostoliams kompensuoti bei 0,992 mln. eurų Medininkų pasienio kontrolės punktui modernizuoti. Didžiausia dalis Susisiekimo ministerijai skirtų asignavimų planuojama skirti kelių priežiūros ir plėtros programai – 590,5 mln. eurų (kartu su Europos Sąjungos lėšomis), geležinkelių jungties „Rail Baltica“ plėtrai – 119,3 mln. eurų

Sveikatos valstybės veiklos sritis

Sveikatos valstybės veiklos srities strateginis tikslas – didinti gyventojų socialinę gerovę ir įtrauktį, stiprinti sveikatą ir gerinti Lietuvos demografinę padėtį. Įgyvendinant tikslą 2022 metais siekiama, kad prevencinėmis priemonėmis išvengiama mirtingumas 100 tūkst. gyventojų sumažėtų nuo 293 (2018 m.) iki 273,69, mirtingumas dėl savižudybių 100 tūkst. gyventojų sumažėtų nuo 23,5 (2019 m.) iki 21,88. Gydytojų priemonėmis išvengiama mirtingumas 100 tūkst. gyventojų sumažėtų nuo 186 (2017 m.) iki 175, o gyventojų išlaidos sveikatos priežiūros paslaugoms ir prekėms, skaičiuojant nuo visų einamųjų išlaidų, sumažėtų nuo 32,3 proc. (2019 m.) iki 27 proc.

Sveikatos valstybės veiklos sričiai 2022 metais planuojama skirti 1 198, 2 mln. eurų, arba 80,4 mln. eurų daugiau, palyginti su 2021 m. (išskyrus COVID-19 pandemijos valdymo reikmėms skirtas lėšas). Didžioji lėšų dalis – 976,7 mln. eurų – bus skiriama Privalomojo sveikatos draudimo fondui (toliau – PSDF), iš jų 772,6 mln. eurų – įmokai už valstybės lėšomis draudžiamus asmenis sumokėti, arba 72,3 mln. eurų daugiau nei 2021 metais. Įmoka už vieną valstybės lėšomis draudžiamą asmenį padidės 43,5 euro ir 2022 metais sudarys 508,4 euro.

Sveikatos draudimo įstatyme nustatytoms iš valstybės biudžeto finansuojamoms funkcijoms (gyvybei gelbėti ir išsaugoti, ortopedijos techninėms priemonėms, Nacionalinei imunoprofilaktikos programai, neapdraustųjų asmenų būtinajai pagalbai, 75 ir vyresnių bei mažas pajamas gaunančių gyventojų kompensuojamųjų vaistų priemonėms dengti ir kt.) įgyvendinti pagal Valstybinės ligonių kasos planuojamą poreikį PSDF biudžetui numatyta visa suma – 151,9 mln. eurų. Be to, PSDF biudžeto pajamoms ir išlaidoms subalansuoti suplanuota 52,2 mln. eurų.

Sveikatos apsaugos ministerijai pavaldžių biudžetinių įstaigų funkcijoms įgyvendinti, veikloms, susijusioms su užkrečiamųjų ligų valdymu, registrų, informacinių ir vidinių sistemų

palaikymui ir modernizavimui ir kitoms veikloms vykdyti 2022 metais papildomai numatyta apie 10 mln. eurų.

Švietimo, mokslo ir sporto valstybės veiklos sritis

Švietimo, mokslo ir sporto valstybės veiklos srityje įgyvendinant tikslą – pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos vystymosi ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą, siekiama, kad aukštojo mokslo ir valdžios sektorių MTEP finansavimas iš ES ir tarptautinių organizacijų lėšų nuo viso aukštojo mokslo ir valdžios sektorių MTEP finansavimo sudarytų 8,1 proc., kai 2020 metais sudarė 4,8 proc. Siekiant tikslo – didinti švietimo įtrauktį ir veiksmingumą atitikties asmens ir visuomenės poreikiams ir įgyvendinant uždavinį - pagerinti ugdymosi rezultatus ir sumažinti jų atotrūkį, siekiama, kad mokinių, nepasiekusių 2 (iš 6) tarptautinio penkiolikmečių skaitymo gebėjimų tyrimo PISA lygio, dalis sumažėtų nuo 24,4 (2018 m.) iki 21,9 – 2022 metais.

Švietimo, mokslo ir sporto valstybės veikos sričiai 2022 metais planuojama skirti 2 107,3 mln. eurų, iš jų 1 814,6 mln. eurų – Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, ir 292,7 mln. eurų – mokslo ir studijų institucijoms. Įsipareigojimams, pradėtiems vykdyti 2021 metais (švietimo pagalbos specialistų darbo užmokesčiui didinti ir papildomoms pareigybėms įsteigti, papildomoms fizinio ugdymo ir lietuvių kalbos pamokoms tautinių mažumų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose finansuoti, nemokamam antrojų maitinimui, taip pat socialinę riziką patiriančių vaikų ikimokykliniam ugdymui užtikrinti, padidintoms studijų kainoms finansuoti ir kt. priemonėms) tęsti, 2022 metais papildomai numatyta skirti 46,9 mln. eurų. Naujai prisiimamiems įsipareigojimams, t.y. didinti mokytojų, mokyklų vadovų ir kitų pedagoginių darbuotojų, taip pat dėstytojų, mokslininkų ir neakademinį darbuotojų darbo užmokestį vidutiniškai 10 procentų nuo 2022 m. sausio 1 d. numatyta atitinkamai 127,5 mln. eurų ir 28,8 mln. eurų, taip pat dar 2,9 mln. eurų - ankstyvojo ugdymo mokytojų nekontaktinėms valandoms didinti ir 150 naujų švietimo pagalbos specialistams priimti nuo 2022 m. rugsėjo 1 d. Skaitmeninio ugdymo plėtrai numatyta skirti 10,2 mln. eurų, o mokyklų konsolidacijai skatinti dar 7 mln. eurų. Mokslo potencialui stiprinti, mokslo duomenų bazėms prenumeruoti, dalyvauti tarptautinėse mokslinių tyrimų infrastruktūrose ir mokslo finansavimui didinti numatyta skirti iš valstybės biudžeto 13 mln. eurų.

Teisingumo valstybės veiklos sritis

Teisingumo valstybės veiklos srities tikslas ir pagrindiniai uždaviniai – didinti teisingumo sistemos efektyvumą, veiksmingumą, teisingumo prieinamumą ir visuomenės pasitikėjimą teismais, vartotojų apsaugos sistema ir užtikrinti vartotojų ir verslo interesų pusiausvyrą ir kt. Įgyvendinant šiuos tikslus ir uždavinius, 2022 metais siekiama tokių rodiklių pokyčių: vartotojų sąlygų indeksas padidėtų nuo 56,4 (2018 m.) iki 56,7 balo, asmenų, grįžusių į laisvės atėmimo vietas, dalis sumažėtų nuo 24,6 proc. (2018 m.) iki 23,6 proc., Lietuvos laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų skaičius 100 tūkst. gyventojų sumažėtų nuo 190 (2020 m.) iki 175; asmenų, per metus lygtinai paleistų iš laisvės atėmimo vietų, dalis, palyginti su bendru paleistų asmenų skaičiumi padidėtų nuo 44 proc. (2020 m.) iki 47 proc.; gyventojų, kurie pasitiki teismais, dalis padidėtų nuo 39 proc. (2020 m.) iki 42 proc.

Teisingumo valstybės veiklos sričiai 2022 metais biudžeto projekte numatyta iš viso 276,7 mln. eurų. Teisingumo ministerijai ir ministerijai pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms numatyta 129,9 mln. eurų arba 9,5 mln. daugiau nei 2021 metais. Papildomi asignavimai numatyti informacinėms sistemoms diegti ir modernizuoti, ekspertinei įrangai bei ekspertų paslaugoms įsigyti, darbo užmokesčiui naujoms funkcijoms atlikti (Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai), nuteistųjų probacijai ir kitiems tikslams.

Teismams (įskaitant Konstitucinį teismą) numatyta skirti 85,7 mln. eurų. Asignavimai didėja 2,8 mln. eurų teisėjų ir teismų darbuotojų darbo užmokesčiui.

Kartu teismų informacinių sistemų infrastruktūros ir taikomosios programinės įrangos priežiūros paslaugoms pirkti, investicijų projektui „Teismų informacinės sistemos greಿತaveikos ir saugumo užtikrinimas bei teismų elektroninių paslaugų modernizavimas ir plėtra“, taip pat teismų kompiuterinei technikai atnaujinti 2022 metais numatyta daugiau 1,8 mln. eurų, kurie planuojami Nacionalinės teismų administracijos asignavimuose. Be šios sumos Nacionalinei teismų administracijai dar skiriama papildomai 1,4 mln. eurų (teisėjų valstybinėms pensijoms mokėti, darbo užmokesčiui ir kitiems poreikiams). Iš viso Nacionalinei teismų administracijai numatoma skirti 14,2 mln. eurų, arba 0,7 mln. eurų daugiau nei 2021 metais.

Generalinei prokuratūrai numatyta iš viso 40,2 mln. eurų. Asignavimai, palyginti su 2021 metais didėja 2,5 mln. eurų darbo užmokesčiui.

Kitiems teisingumo valstybės veiklos srities asignavimų valdytojams (Seimo kontrolierių įstaigai, Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigai, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai, Lietuvos administracinių ginčų komisijai, Mokestinių ginčų komisijai prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai) numatyta iš viso 6,7 mln. eurų.

Užsienio politikos valstybės veiklos sritis

Užsienio politikos valstybės veiklos tikslas – stiprinti Lietuvos įtaką pasaulyje ir ryšius su diaspora, kurio bus siekiama įgyvendinant uždavinį stiprinti atstovavimą Lietuvos interesams tarptautinėje erdvėje ir diasporos politiką. Įgyvendinant šį uždavinį siekiama, padidėtų oficialios paramos vystymuisi kriterijus atitinkančių vystomojo bendradarbiavimo veiklų finansavimo apimtis iki 0,17 proc. BVP (2019 m. – 0,13 proc.) ; Lietuvos ir Lietuvos atstovų, išrinktų į tarptautinių organizacijų vadovaujančias ir ekspertines pareigas, skaičius padidėtų iki 8 (2019 m. – 7); užsienio lietuvių, išitraukusių į Lietuvos gyvenimą ir gerovės joje kūrimą dalis pasiektų 43 procentus (2019 m. rodiklis – 40 proc.) .

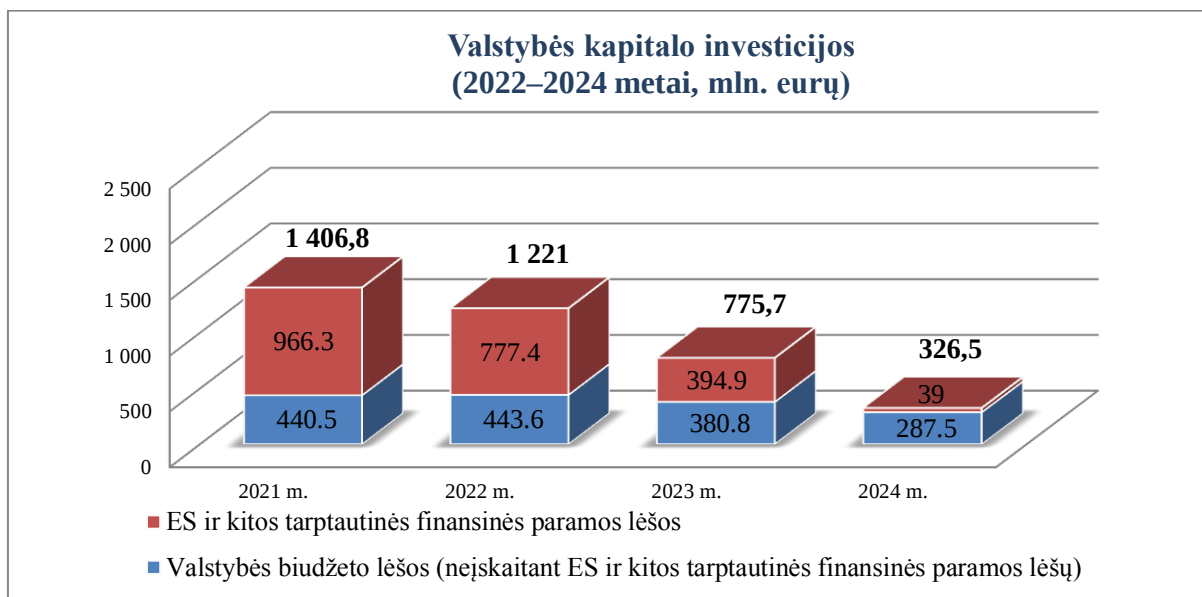
Užsienio reikalų ministerijai 2022 metais numatoma skirti 96,7 mln. eurų, arba 4,1 mln. eurų daugiau, nei 2021 metai, iš jų 3,3 mln. eurų – darbuotojų socialinėms garantijoms užtikrinti, kad būtų sudarytos sąlygos veiksmingai, profesionaliai diplomatinei tarnybai. Be to, 1,9 mln. eurų 2022 metais numatoma skirti iš Finansų ministerijos rezervinėje programoje pažangos priemonėms suplanuotų lėšų, iš jų 1,7 mln. eurų ambasadai Singapūre steigti.

Žemės ir maisto ūkio, kaimo plėtos ir žuvininkystės sritis

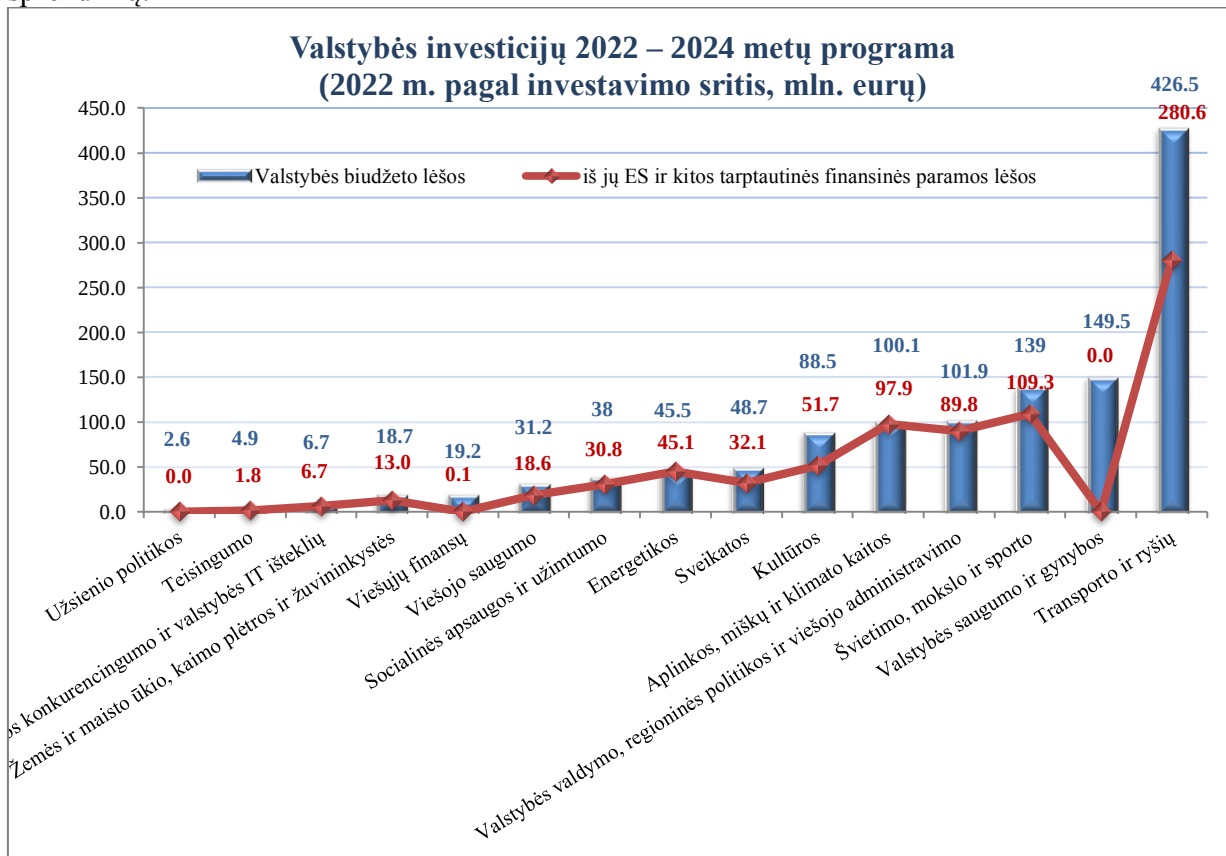
Žemės ir maisto ūkio, kaimo plėtos ir žuvininkystės srities veiklos tikslas – užtikrinti ilgalaikį konkurencingo ir tvaraus žemės, maisto ūkio bei kaimo vystymą ir sudaryti palankias sąlygas žuvininkystės sektoriaus konkurencingumui ir plėtrai. Įgyvendinant šį tikslą siekiama, kad žemės ūkio ir maisto produktų sumažėjęs eksporto pokytis, palyginti su praėjusiais metais, padidėtų nuo 1,4 proc. 2022 metais iki 2,5 proc. 2024 metais (2020 m. šis rodiklis sudarė 9,1 proc.). Įgyvendinant tikslą užtikrinti efektyvų žemės tvarkymą, planuojama mažinti neįregistruotos valstybinės žemės dalies nuo visos valstybinės žemės procentą nuo 32,2 proc. (2020 m.) iki 30 proc. (2022 m.). Be to, užtikrinant augalų sveikatingumą ir stiprinant visuomenės sveikatą, numatoma palaikyti tokią pačią augalų sveikatingumo rodiklio reikšmę kaip ir 2020 m. – 98,3 proc. ir ją didinti iki 98,4 proc. 2023–2024 metais.

Žemės ir maisto ūkio, kaimo plėtos ir žuvininkystės valstybės veiklos sričiai 2022 metais planuojama skirti 1 192,2 mln. eurų, t. y. 130,6 mln. eurų daugiau, palyginti su 2021 metais (išskyrus COVID19 pandemijos valdymo reikmėms skirtas lėšas). Didžiąja dalimi 109,2 mln. eurų didėja ES paramos lėšos, 11,6 mln. eurų didėja bendrojo finansavimo lėšos bei 9,6 mln. eurų numatoma daugiau valstybės biudžeto asignavimų. Iš 1 192,2 mln. eurų bendros asignavimų sumos 529,6 mln. eurų numatoma skirti žemės, maisto ūkiui ir kaimo plėtrai skatinti bei pereinamojo laikotarpio nacionalinei paramai mokėti, 569 mln. eurų – tiesioginėms išmokoms iš Europos Sąjungos biudžeto mokėti, 34,2 mln. eurų – valstybinei maisto ir veterinarijos kontrolei, 29,5 mln. eurų – žemės tvarkymui ir administravimui, 22,5 mln. eurų – žuvininkystės plėtrai bei 7,4 mln. eurų – fitosanitarijai ir augalų apsaugai.

3. Valstybės investicijų 2022–2024 metų programa

Valstybės investicijų 2022–2024 metų programoje numatomų skirti valstybės lėšų tendencija yra mažėjanti. Viena iš pagrindinių valstybės lėšų mažėjimo priežasčių yra Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. birželio 25 d. priimto Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 2 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo nuostatų įgyvendinimas. Valstybės investicijų programoje numatomos valstybės lėšos, reikalingos iki 2020 m. gruodžio 31 d. suplanuotiems ir atrinktiems investicijų projektams įgyvendinti, o lėšos, reikalingos naujiems investicijų projektams įgyvendinti, nuo 2021 metų Valstybės investicijų programoje neplanuojamos. Be to, valstybės lėšos mažėja dėl to, kad dalis iki nurodyto termino suplanuotų ir atrinktų investicijų projektų kasmet baigiama įgyvendinti arba jų įgyvendinimas stabdomas dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar kitų įstaigų priimtų sprendimų.

Dėl šioje dalyje paminėtų pagrindinių priežasčių Valstybės investicijų 2022–2024 metų programoje kapitalo investicijoms 2022 metams numatomos skirti lėšos, palyginti su 2021 metais, mažėja beveik 185,8 mln. eurų (iš jų mažėja: 188,9 mln. eurų ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos, 9,1 mln. eurų bendrojo finansavimo ir netinkamam ES fondų lėšomis pirkimo PVM apmokėti skirtos lėšos, 125,5 mln. eurų biudžetinių įstaigų pajamų įmokos; o kitos valstybės biudžeto lėšos 137,8 mln. eurų didėja), arba 13,2 proc. Kitų valstybės biudžeto lėšų dalis daugiausia didėja (mažinant tikslinės paskirties ir biudžetinių įstaigų pajamų įmokų dalį) dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų, kurių asignavimai išlaidoms ir turtui, įgyvendinant Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2020 m. lapkričio 3 d. nutarimą Nr. KT187-N15/2020 „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymų, kuriais reguliuojamas tam tikrų programų, fondų arba institucijų finansavimas, nuostatų atitiktis Lietuvos Respublikos Konstitucijai“, planuojamos ir Seimo tvirtinamos bendra nustatyta tvarka. Be to, kapitalo investicijoms 2022 metams numatomos skirti valstybės biudžeto lėšos didėja dėl didėjančių asignavimų gynybos išlaidoms finansuoti vykdant NATO įsipareigojimus, taip pat didėja dėl to, kad numatoma skirti daugiau lėšų investicijų projektų įgyvendinimui paspartinti. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad parengtoje Valstybės investicijų 2022–2024 metų programoje kapitalo investicijoms numatomos skirti lėšos, atsižvelgus į investicijų projektų įgyvendinimo eigą, buvo perskirstytos tarp investavimo sričių. Apibendrinant šioje dalyje pateiktą informaciją Valstybės investicijų 2022–2024 metų programoje 2022 metams valstybės kapitalo investicijoms, palyginti su 2021 metais, numatoma skirti daugiau lėšų: energetikos sričiai (35 mln. eurų), valstybės saugumo ir gynybos sričiai (28,8 mln. eurų), kultūros sričiai (12,1 mln. eurų), socialinės apsaugos ir užimtumo sričiai (11,7 mln. eurų); o 2022 metams kapitalo investicijoms, palyginti su 2021 metais, numatomos skirti lėšos daugiausia mažėja šioms investavimo sritims: transporto ir ryšių (139 mln. eurų), švietimo, mokslo ir sporto (64,4 mln. eurų), valstybės valdymo, regioninės politikos ir viešojo administravimo (15,4 mln. eurų), nors šioms investavimo sritims skiriamos lėšos sudaro didžiąją 2022 metų kapitalo investicijų dalį.

4. ES, kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos biudžete

ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos pagal šaltinių grupes 2022 metais (mln. eurų)

ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos priemonė	Valstybės institucija ar įstaiga	Numatomos gauti pajamos	Europos Sąjungos lėšos			Bendrojo finansavimo lėšos		
			iš viso	išlaidoms	turtui įsigyti	iš viso	išlaidoms	turtui įsigyti
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. ŽEMĖS ŪKIS	Iš viso	919,3	919,26	917,93	1,32	82,28	81,98	0,30
1.1. Europos žemės ūkio garantijų fondo lėšos (1.3.3.1.3/ 1.2.3.1.3)	Žemės ūkio ministerija	577,0	576,96	576,96		2,82	2,82	
1.3. 2014-2020 m. Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai lėšos (1.3.3.1.36/ 1.2.3.1.36)	Žemės ūkio ministerija	325,4	325,37	324,56	0,81	72,39	72,25	0,14
1.5. Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo lėšos (1.3.3.1.35/ 1.2.3.1.35)	Žemės ūkio ministerija	13,5	13,53	13,31	0,22	3,88	3,85	0,03
1.6. Užkrečiamų ligų kontrolės programos lėšos (1.3.3.1.2/ 1.2.3.1.2)	Žemės ūkio ministerija	0,1	0,11	0,11		0,04	0,04	
	Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba	2,0	2,00	2,00		0,73	0,73	

ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos priemonė	Valstybės institucija ar įstaiga	Numatomos gauti pajamos	Europos Sąjungos lėšos			Bendrojo finansavimo lėšos		
			iš viso	išlaidoms	turtui įsigyti	iš viso	išlaidoms	turtui įsigyti
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.8. ES aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE) lėšos (1.2.3.2.1)	Aplinkos ministerija					1,87	1,87	
1.10. 2021-2027 m. Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo lėšos (1.3.3.1.54/ 1.2.3.1.54)	Finansų ministerija	0,7	0,70	0,70		0,30	0,30	
	Žemės ūkio ministerija	0,6	0,60	0,30	0,29	0,26	0,13	0,13
2. STRUKTŪRINIAI VEIKSMAI	Iš viso	1.505,3	1.657,52	1.656,37	1,14	83,44	83,37	0,07
2.2. Struktūrinė parama 2014-2020 metais	Iš viso (2.2)	1.437,7	1.284,04	1.283,70	0,34	63,69	63,63	0,06
2.2.1. Europos Sąjungos struktūrinė parama 2014-2020 m. (1.3.2.7.1/ 1.2.2.7.1)	Iš viso (2.2.1)	1.437,7	1.258,52	1.258,52		59,18	59,18	
	Aplinkos ministerija		129,42	129,42		2,35	2,35	
	Finansų ministerija	1.437,7	29,53	29,53		3,31	3,31	
	Kultūros ministerija		69,91	69,91		5,17	5,17	
	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija		94,39	94,39		11,56	11,56	
	Susisiekimo ministerija		182,54	182,54		4,04	4,04	
	Sveikatos apsaugos ministerija		52,81	52,81		7,15	7,15	
	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija		183,58	183,58		6,59	6,59	
	Vidaus reikalų ministerija		108,37	108,37		12,94	12,94	
	Ekonomikos ir inovacijų ministerija		271,69	271,69		6,07	6,07	
	Energetikos ministerija		136,28	136,28				
2.2.2. Europos Sąjungos 2014-2020 m. techninė parama (1.3.2.7.2/ 1.2.2.7.2)	Iš viso (2.2.2)		25,52	25,18	0,34	4,51	4,45	0,06
	Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė		1,31	1,31		0,23	0,23	
	Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija		0,04	0,04		0,01	0,01	
	Aplinkos ministerija		1,74	1,74		0,31	0,31	
	Finansų ministerija		7,35	7,01	0,34	1,30	1,24	0,06
	Kultūros ministerija		0,19	0,19		0,03	0,03	
	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija		4,34	4,33	0,01	0,77	0,76	0,00
	Susisiekimo ministerija		0,21	0,21		0,04	0,04	
	Sveikatos apsaugos ministerija		0,82	0,82		0,14	0,14	

ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos priemonė	Valstybės institucija ar įstaiga	Numatomos gauti pajamos	Europos Sąjungos lėšos			Bendrojo finansavimo lėšos		
			iš viso	išlaidoms	turtui įsigyti	iš viso	išlaidoms	turtui įsigyti
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija		0,48	0,48		0,09	0,09	
	Vidaus reikalų ministerija		0,80	0,80		0,14	0,14	
	Ekonomikos ir inovacijų ministerija		7,32	7,32		1,29	1,29	
	Energetikos ministerija		0,12	0,12		0,02	0,02	
	Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba		0,14	0,14		0,02	0,02	
	Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba		0,07	0,07		0,01	0,01	
	Lietuvos mokslo taryba		0,54	0,54		0,10	0,10	
	Viešųjų pirkimų tarnyba		0,07	0,07		0,01	0,01	
2.4. 2014–2020 m. Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programos lėšos (1.3.3.1.45/ 1.2.3.1.45)	Aplinkos ministerija	0,9	0,21	0,21				
	Vidaus reikalų ministerija	10,0	14,00	14,00		1,50	1,50	
2.6. 2014–2020 m. Europos kaimynystės ir partnerystės priemonės programos lėšos (1.3.3.1.44/ 1.2.3.1.44)	Vidaus reikalų ministerija	12,0	23,00	23,00		0,17	0,17	
2.7. 2014–2020 m. Europos kaimynystės priemonės Lietuvos ir Rusijos federacijos bendradarbiavimo per sieną (1.3.3.1.52/ 1.2.3.1.52)	Vidaus reikalų ministerija	5,0	6,00	6,00		0,07	0,07	
2.8. Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo lėšos (1.3.3.1.37/ 1.2.3.1.37)	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	10,5	10,95	10,93	0,03	1,94	1,93	0,01
2.9. Struktūrinė parama 2021–2027 metais (1.3.2.8.1/ 1.2.2.8.1)	Finansų ministerija	29,1	311,24	311,24		15,76	15,76	
2.10. Struktūrinės paramos 2021–2027 m. techninė parama (1.3.2.8.2/ 1.2.2.8.2)	Aplinkos ministerija		0,31	0,31				
	Finansų ministerija		5,25	4,48	0,77	0,32	0,32	
	Kultūros ministerija		0,13	0,13				
	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija		0,23	0,23				
	Susisiekimo ministerija		0,26	0,26				
	Sveikatos apsaugos ministerija		0,23	0,23				

ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos priemonė	Valstybės institucija ar įstaiga	Numatomos gauti pajamos	Europos Sąjungos lėšos			Bendrojo finansavimo lėšos		
			iš viso	išlaidos	turtui įsigyti	iš viso	išlaidos	turtui įsigyti
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija		0,33	0,33				
	Vidaus reikalų ministerija		0,67	0,67				
	Ekonomikos ir inovacijų ministerija		0,56	0,56				
	Energetikos ministerija		0,12	0,12				
3. VIDAUS POLITIKA	Iš viso	252,8	360,78	360,51	0,27	58,49	58,24	0,25
3.1. Ignalinos programa (1.3.3.1.13/ 1.2.3.1.13)	Finansų ministerija		53,26	53,26		8,58	8,58	
	Energetikos ministerija	71,4	18,12	18,12				
3.10. 2014-2020 m. Vidaus saugumo fondo lėšos (1.3.3.1.40/ 1.2.3.1.40)	Vidaus reikalų ministerija	33,0	25,00	24,98	0,02	3,00	3,00	
3.11. Kitų bendrai finansuojamų projektų ES ar kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos (1.3.3.1.34/ 1.2.3.1.34)	Aplinkos ministerija	1,5	0,86	0,86				
	Finansų ministerija		0,07	0,01	0,05	0,65	0,60	0,06
	Vidaus reikalų ministerija	7,9	0,22	0,07	0,15	0,61	0,41	0,20
3.12. 2021-2027 m. Integruoto sienų valdymo fondo Sienų valdymo ir vizų finansinės paramos priemonės lėšos (1.3.3.1.56/ 1.2.3.1.56)	Finansų ministerija		29,56	29,56		1,39	1,39	
3.14. Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo (1.3.3.1.42/ 1.2.3.1.42)	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	2,9	3,78	3,73	0,05	0,94	0,94	
3.15. Europos infrastruktūros tinklų plėtros priemonės (EITP) (1.3.3.1.43/ 1.2.3.1.43)	Finansų ministerija		126,43	126,43		24,65	24,65	
	Energetikos ministerija	35,2						
	Susisiekimo ministerija	100,0	99,48	99,48		17,67	17,67	
3.17. 2021-2027 m. Vidaus saugumo fondo lėšos (1.3.3.1.55/ 1.2.3.1.55)	Finansų ministerija		4,00	4,00		1,00	1,00	
	Vidaus reikalų ministerija	1,0						
4.0. LIETUVOS RESPUBLIKOS ATSTOVŲ KELIONĖS Į EUROPOS TARYBOS DARBO ORGANŲ SUSITIKIMUS (1.3.3.1.10)	Finansų ministerija	0,8	0,75	0,75				
Iš viso (1+2+3+4)		2.678,1	2.938,30	2.935,56	2,74	224,21	223,59	0,62
5. KITA TARPTAUTINĖ FINANSINĖ PARAMA								
5.5. 2014-2021 m. Europos ekonominės erdvės finansinės paramos lėšos (1.3.3.1.46/ 1.2.3.1.46)	Viso (5.5)	11,0	13,83	13,83		2,44	2,44	
	Finansų ministerija	110,0						
	Kultūros ministerija		2,04	2,04		0,36	0,36	
	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija		2,87	2,87		0,51	0,51	

ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos priemonė	Valstybės institucija ar įstaiga	Numatomos gauti pajamos	Europos Sąjungos lėšos			Bendrojo finansavimo lėšos		
			iš viso	išlaidos	turtui įsigyti	iš viso	išlaidos	turtui įsigyti
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Sveikatos apsaugos ministerija		3,79	3,79		0,67	0,67	
	Nacionalinė teismų administracija		1,79	1,79		0,32	0,32	
	Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra		0,80	0,80		0,14	0,14	
	Lietuvos mokslo taryba		2,55	2,55		0,45	0,45	
5.6. 2014-2021 m. Europos ekonominės erdvės techninės paramos lėšos (1.3.3.1.48/ 1.2.3.1.48)	Viso (5.6)		0,75	0,74	0,00	0,13	0,13	0,00
	Finansų ministerija		0,43	0,43	0,00	0,06	0,06	0,00
	Kultūros ministerija		0,04	0,04		0,01	0,01	
	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija		0,05	0,05		0,01	0,01	
	Sveikatos apsaugos ministerija		0,05	0,05		0,01	0,01	
	Teisingumo ministerija		0,01	0,01		0,00	0,00	
	Vidaus reikalų ministerija		0,03	0,03	0,00	0,02	0,02	0,00
	Nacionalinė teismų administracija		0,01	0,01		0,00	0,00	
	Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra		0,01	0,01		0,00	0,00	
	Lietuvos mokslo taryba		0,11	0,11		0,02	0,02	
5.7. 2014-2021 m. Europos ekonominės erdvės dvišalio bendradarbiavimo fondo lėšos (1.3.3.1.50)	Viso (5.7)		0,40	0,40				
	Finansų ministerija		0,35	0,35				
	Ekonomikos ir inovacijų ministerija		0,01	0,01				
	Lietuvos mokslo taryba		0,05	0,05				
5.8. 2014-2021 m. Norvegijos finansinės paramos lėšos (1.3.3.1.47/ 1.2.3.1.47)	Viso (5.8)	17,2	19,33	19,33		3,41	3,41	
	Aplinkos ministerija		0,59	0,59		0,10	0,10	
	Finansų ministerija	17,2						
	Teisingumo ministerija		7,64	7,64		1,35	1,35	
	Vidaus reikalų ministerija		5,21	5,21		0,92	0,92	
	Ekonomikos ir inovacijų ministerija		4,36	4,36		0,77	0,77	
	Energetikos ministerija		1,54	1,54		0,27	0,27	
5.9. 2014-2021 m. Norvegijos finansinio mechanizmo techninės paramos ir	Viso (5.9)		1,08	1,07	0,01	0,18	0,18	0,00
	Aplinkos ministerija		0,02	0,02		0,00	0,00	

ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos priemonė	Valstybės institucija ar įstaiga	Numatomos gauti pajamos	Europos Sąjungos lėšos			Bendrojo finansavimo lėšos		
			iš viso	išlaidoms	turtui įsigyti	iš viso	išlaidoms	turtui įsigyti
1	2	3	4	5	6	7	8	9
programų valdymo lėšos (1.3.3.1.49/ 1.2.3.1.49)	Finansų ministerija		0,48	0,48	0,00	0,07	0,07	0,00
	Teisingumo ministerija		0,06	0,06		0,01	0,01	
	Vidaus reikalų ministerija		0,16	0,16	0,01	0,03	0,03	0,00
	Ekonomikos ir inovacijų ministerija		0,23	0,23		0,04	0,04	
	Energetikos ministerija		0,02	0,02		0,00	0,00	
	Nacionalinė teismų administracija		0,06	0,06		0,01	0,01	
	Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra		0,06	0,06		0,01	0,01	
5.10. 2014-2021 m. Norvegijos dvišalio bendradarbiavimo fondo lėšos (1.3.3.1.51)	Viso (5.10)		0,44	0,44				
	Finansų ministerija		0,38	0,38				
	Ekonomikos ir inovacijų ministerija		0,01	0,01				
	Lietuvos mokslo taryba		0,05	0,05				
5.12. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšos (1.3.3.1.57)	Viso (5.12)	58,3	345,41	345,41				
	Finansų ministerija	58,3	345,41	345,41				
5.13. Pristatymo prie BREXIT rezervo lėšos (1.3.3.1.58)	Viso (5.13)		2,07	2,07				
	Finansų ministerija		2,07	2,07				
5. KITA TARPTAUTINĖ FINANSINĖ PARAMA IŠ VISO		86,5	383,31	383,30	0,01	6,16	6,16	0,00
IŠ VISO (1+2+3+4+5)		2.764,7	3.321,61	3.318,87	2,75	230,37	229,75	0,62

Pastaba. Dėl apvalinimo eilučių sumos gali nesutapti su detalizuotais duomenimis

ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos pagal asignavimų valdytojus 2022 metais (mln. eurų)

Valstybės institucija ar įstaiga	Numatomos gauti pajamos	Asignavimai iš ES ar kitos finansinės paramos lėšų			Asignavimai bendrajam finansavimui		
		iš viso	iš jų:		iš viso	iš jų:	
			išlaidoms	turtui įsigyti		išlaidoms	turtui įsigyti
1	2	3	4	5	6	7	8
Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė		1,307	1,307		0,231	0,231	
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija		0,036	0,036		0,007	0,007	
Aplinkos ministerija	2,415	133,151	133,151		4,638	4,638	
Finansų ministerija	1.554,108	917,257	916,091	1,166	57,378	57,260	0,118
Kultūros ministerija		72,306	72,306		5,574	5,574	

Valstybės institucija ar įstaiga	Numato mos gauti pajamos	Asignavimai iš ES ar kitos finansinės paramos lėšų			Asignavimai bendrajam finansavimui		
		iš viso	iš jų:		iš viso	iš jų:	
			išlaidom s	turtui įsigyti		išlaidom s	turtui įsigyti
1	2	3	4	5	6	7	8
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	13,414	116,606	116,523	0,083	15,714	15,708	0,006
Susisiekimo ministerija	100,000	282,492	282,492		21,747	21,747	
Sveikatos apsaugos ministerija		57,691	57,691		7,971	7,971	
Švietimo, mokslo ir sporto ministerija		184,385	184,385		6,677	6,677	
Teisingumo ministerija		7,706	7,706		1,360	1,360	
Vidaus reikalų ministerija	68,899	183,462	183,286	0,176	19,391	19,193	0,198
Ekonomikos ir inovacijų ministerija		284,159	284,159		8,174	8,174	
Žemės ūkio ministerija	917,257	916,557	915,234	1,323	79,383	79,084	0,299
Energetikos ministerija	106,564	156,208	156,208		0,298	0,298	
Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba		0,136	0,136		0,024	0,024	
Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba		0,065	0,065		0,012	0,012	
Nacionalinė teismų administracija		1,854	1,854		0,328	0,328	
Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba	2,000	2,000	2,000		0,730	0,730	
Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra		0,865	0,865		0,154	0,154	
Lietuvos mokslo taryba		3,298	3,298		0,565	0,565	
Viešųjų pirkimų tarnyba		0,072	0,072		0,013	0,013	
IŠ VISO	2.764,657	3.321,613	3.318,865	2,748	230,369	229,748	0,621

ES struktūrinių fondų projektams 2022 m. valstybės biudžete – 1,6 mlrd. eurų, iš jų:

- 1,3 mlrd. eurų ES ir 64 mln. eurų bendrojo finansavimo lėšų – 2014–2020 m. finansavimo laikotarpio projektams;
- 310 mln. eurų ES ir 16 mln. eurų bendrojo finansavimo lėšų – naujos 2021–2027 m. finansavimo perspektyvos projektams.

Didžiausią struktūrinių veiksmų dalį sudaro 2014–2020 metų ES struktūrinių fondų investicijos. 2022 metų valstybės biudžeto projekte 2014–2020 metų ES investicijų veiksmų programos (toliau – 2014-2020 m. veiksmų programa) ES ir bendrojo finansavimo (toliau – BF) lėšomis finansuojamiems projektams (toliau – 2014-2020 m. projektai) įgyvendinti numatyta 1 347,9 mln. eurų, iš kurių 1 284,2 mln. eurų (95 proc.) sudaro ES lėšos ir 63,7 mln. eurų (5 proc.) – BF lėšos. ir 2014-2020 m. projektams finansuoti numatyta 535,1 mln. eurų, iš kurių 510,8 mln. eurų (95 proc.) – ES lėšos ir 24,3 mln. eurų (5 proc.) – BF lėšos.

Iki 2021 m. rugsėjo 30 d. projektams paskirstyta beveik 6,9 mlrd. eurų (99 proc. 2014–2020 metų finansavimo laikotarpio ES fondų lėšų), bendrai išmokėta beveik 4,8 mlrd. eurų ES fondų lėšų (68%).

Iki 2022 m. pabaigos numatoma investuoti didžiąją dalį – 6 mlrd. eurų ES struktūrinių fondų lėšų, tai yra, 86 proc. 2014–2020 metų finansavimo laikotarpio ES lėšų.

ES lėšų asignavimų poreikis 2023 m. mažėja, nes baigiasi investavimo laikotarpis ir mažėja projektų.

2021–2027 metų ES investicijų veiksmų programą, kurios bendra investicijų suma sudaro 7,747 mlrd. eurų, numatoma pateikti Europos Komisijai 2021 m. gruodžio mėn.

2021–2027 m. ES fondų investicijoms 2022 m. valstybės biudžete – 310 mln. eurų šiose srityse: švietimo ir mokslo inovacijoms; darniam judumui; socialinei atsakomybei ir regionų plėtrai; aplinkosaugai; Inovacijoms, verslo pažangai ir skaitmeninimui.

2021 m. patvirtintas „Naujos kartos Lietuva“ (toliau – NKL) planas, kurio bendros 2,225 mlrd. eurų Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (toliau – EGADP) lėšų investicijos planuojamos šiomis kryptimis – žalioji transformacija; skaitmeninė pertvarka; švietimas; sveikata; socialinė sritis ir darbo rinka; mokslas ir inovacijos; viešasis sektorius ir verslo aplinka.

NKL plano investicijoms 2022 m. valstybės biudžete – 345 mln. eurų EGADP lėšų šiose srityse: aukštos pridėtinės vertės ekonomikos spartesniam kūrimui; skaitmeninimo; žaliojo kurso; geresnių švietimo, sveikatos ir socialinių paslaugų teikimui; teisingesnės ir atsparesnės šalies kūrimui.

5. Lėšos, planuojamos perkelti iš kitų biudžetinių metų pagal Biudžeto sandaros įstatymo nuostatas

Atsižvelgiant į valstybės biudžeto asignavimų valdytojų pateiktą informaciją numatoma, kad preliminarus valstybės biudžeto lėšų, kurios pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14 straipsnio 2 ir (arba) 3 dalis planuojamos perkelti iš 2021 biudžetinių metų, kai jos paliekamos asignavimų valdytojui naudoti viršijant Seimo patvirtintas bendras asignavimų sumas, likutis 2022 metais sudarys 0,5 mln. eurų.

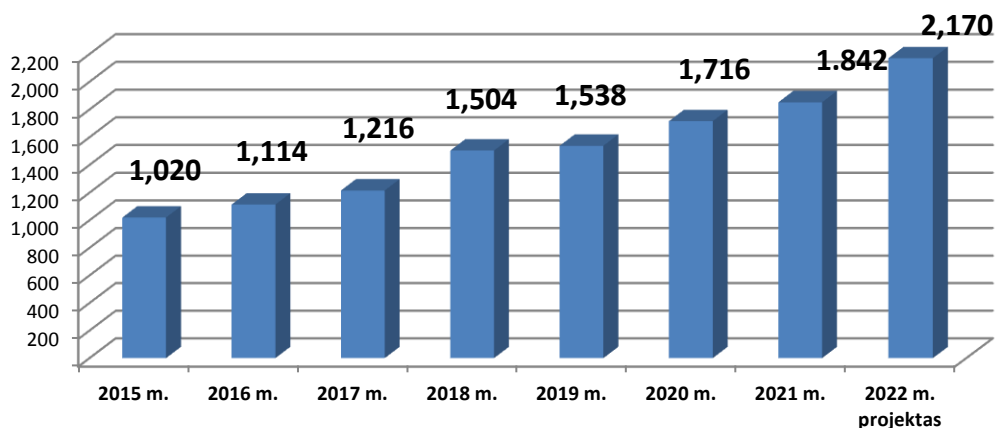
VI. Savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projektas

Savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projektas parengtas pagal Lietuvos Respublikos savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymą Nr. VIII-385 (toliau – Metodikos įstatymas) ir Lietuvos Respublikos savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 2, 5, 9¹, 10, 13 straipsnių pakeitimo ir 10¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Metodikos įstatymo projektas). Metodikos įstatymo projekte siūloma nustatyti finansinį rodiklį – savivaldybių prognozuojamas pajamas iš GPM, nes jis yra vienintelis mokestis iš visų savivaldybės mokestinių ir nemokestinių pajamų, kuris prognozuojamas centrinės valdžios lygmenyje ir jo prognozės neįtakoja savivaldybės. Tik iš GPM bus prognozuojamos pajamos, kompensuojamas galimas pajamų mažėjimas palyginus su einamaisiais metais ir kompensuojamos negautos praeitais metais pajamos. Tokiu pakeitimu bus siekiama sudaryti sąlygas savivaldybėms siekti surinkti kuo daugiau pajamų, priklausančių nuo jų pačių priimamų sprendimų. Taip pat siūloma pakeisti savivaldybių pajamoms iš GPM taikomą išlaidų struktūrų skirtumų išlyginimui naudojamus demografinius, socialinius ir kitus rodiklius bei jų koeficientus, kurie turi įtaką savivaldybių išlaidų struktūrų skirtumų pasikeitimams.

2022 metais savivaldybių savarankiškosios funkcijos vykdyti jų biudžetams bus skiriama 48,1 proc. GPM nuo įplaukų į konsoliduotus valstybės ir savivaldybių biudžetus, iš kurio pastovioji dalis sudaro 42,74 proc., kintamoji dalis – 5,36 proc.

GPM tenkantis savivaldybių biudžetams, palyginti su 2021 metais, didėja 327,6 mln. eurų.

Gyventojų pajamų mokestis, tenkantis savivaldybių biudžetams (mln. eurų)

Prognozuojama, kad valstybės ir savivaldybių biudžetai 2022 metais dėl priimtų ar numatomų priimti sprendimų didės 71,6 mln. eurų pajamų iš GPM: mažės dėl neapmokestinamo pajamų dydžio (toliau – NPD) didinimo (–74,1 mln. eurų), tačiau GPM didės dėl minimaliosios mėnesinės algos ir mažiausių koeficientų didinimo (36 mln. eurų), dėl pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio padidinimo (20,9 mln. eurų), dėl papildomų pajamų iš progresinio GPM (17 mln. eurų), dėl 2020 metais atidėtų nesumokėtų mokesčių, kurių dalis bus sumokėta 2022 metais (71,8 mln. eurų). Kadangi pagal Metodikos įstatymą dėl sprendimų, keičiančių savivaldybių biudžetų pajamas, savivaldybių pajamos iš GPM didėja, todėl pastovioji GPM (procentais) dalis mažinama 9,3 mln. eurų.

Kintamoji GPM (procentais) dalis skiriama:

1) 2018-2021 metų sumos kintamajai gyventojų pajamų mokesčio daliai (procentais) apskaičiuoti – 181,4 mln. eurų;

2) savivaldybių išlaidų pokyčiams kompensuoti dėl Seimo ir Vyriausybės priimtų sprendimų 2022 metams savivaldybių išlaidų pokyčiai sudarys 60,2 mln. eurų: pareiginės algos (atlyginimo) baziniam dydžiui, minimaliajai mėnesinei algai ir minimaliems koeficientams padidinti, Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo XIII-3333 pakeitimams įgyvendinti, kultūros ir meno darbuotojų darbo užmokesčiui padidinti, pagal teisės aktus perduotoms įstaigoms išlaikyti.

Valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams 2022 metais planuojama skirti 1364,3 mln. eurų, iš jų ugdymo reikmėms finansuoti 1061,4 mln. eurų, valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms finansuoti 278,1 mln. eurų, savivaldybių mokykloms (klasėms arba grupėms), skirtoms šalies mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, ir kitoms savivaldybėms perduotoms įstaigoms išlaikyti 24,8 mln. eurų. Šių dotacijų suma, palyginti su 2021 metais, yra 242 mln. eurų didesnė. Numatoma papildomai skirti: 189,8 mln. eurų mokytojų, bibliotekininkų darbo užmokesčiui padidinti, 50,6 mln. eurų valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms finansuoti (socialinėms paslaugoms, socialinei paramai mokiniams, priešgaisrinei saugai, Astravo atominės elektrinės branduolinei avarijai pasirengti).

Be to, valstybės institucijos ir įstaigos iš joms patvirtintų asignavimų numato skirti savivaldybių vykdomoms funkcijoms 292,9 mln. eurų dotacijų. Tai 82,9 mln. eurų mažiau negu 2021 m. Sumažėjimas susijęs su tuo, kad 2021 metais savivaldybių biudžetų negautoms 2020 metais prognozuojamoms pajamoms kompensuoti buvo numatyta 102 mln. eurų. Didėja lėšos, skiriamos atliekų tvarkymo sistemos infrastruktūros plėtrai, pedagogų darbo vietų skaičiaus optimizavimui (skatinti pedagoginio personalo kaitą), neformaliojo vaikų švietimo įvairovei, prieinamumui ir kokybei pagerinti, naujoms mokytojų padėjėjų pareigybėms savivaldybių ir nevalstybinėse mokyklose steigti, socialinę riziką patiriančių vaikų ikimokykliniam ugdymui, darbo užmokesčiui socialinių paslaugų įstaigų ir socialinių

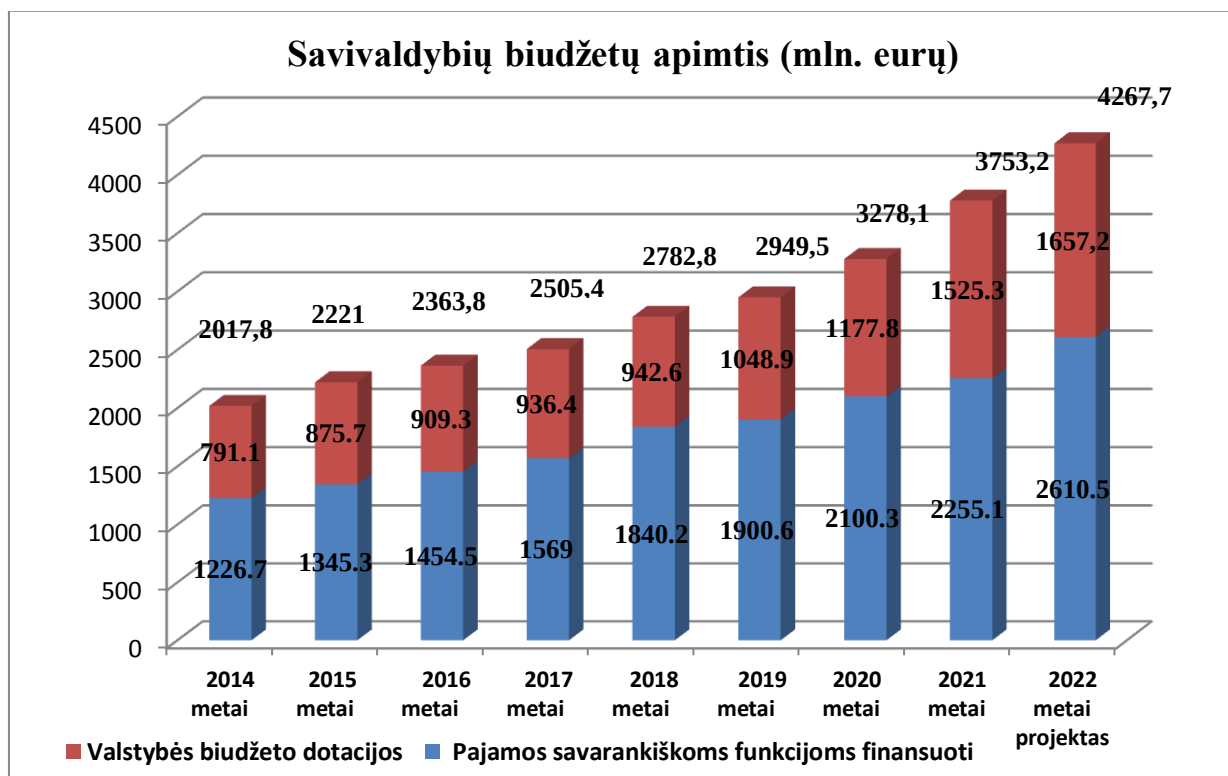
paslaugų srities darbuotojams, vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti, taip pat didėja vietinės reikšmės kelių priežiūrai skirtinų lėšų suma.

Prognozuojamos dotacijos savivaldybių biudžetams, tūkst. eurų

Valstybės institucijos ir įstaigos pavadinimas	Dotacijos paskirties pavadinimas	Iš viso
Aplinkos ministerija		4609
	Iš jų:	
	vandens transporto priemonių nuleidimo vietoms įrengti	100
	atliekų tvarkymo sistemos infrastruktūros plėtrai	4309
	miestų miškų priežiūros, apsaugos ir tvarkymo darbams vykdyti	100
	ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui įsigyti	100
Finansų ministerija		14 761
	iš jų:	
	piliečių nuosavybės teisėms į išlikusius gyvenamuosius namus, jų dalis, butus, ūkinės-komercinės paskirties pastatus ir jų priklausinius atkurti ir kompensacijoms už išperkamą nekilnojamąjį turtą religinėms bendrijoms išmokėti	1 000
	pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą įgyvendinamų Europos socialinio fondo projektų nuosavam indėliui užtikrinti	1780
	pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą įgyvendinamų infrastruktūros projektų nuosavam indėliui užtikrinti	11 981
Kultūros ministerija		18 549
	iš jų:	
	Kauno miesto savivaldybei – „Europos kultūros sostinės vardo suteikimo Kauno miestui“ programai finansuoti	7 660
	ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui įsigyti	10 889
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija		21 778
	iš jų:	
	būsto nuomos mokesčio daliai kompensuoti	660
	didinti darbo užmokestį socialinių paslaugų įstaigų ir socialinių paslaugų srities darbuotojams	5600
	įgyvendinti Socialinių paslaugų šakos kolektyvinės sutarties įsipareigojimus	850
	įgyvendinti jaunimo politikai skirtas priemones	182
	įgyvendinti nevyriausybiinių organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo priemones	1 150
	vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti	7 500
	ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui įsigyti	5 836
Susisiekimo ministerija		163 669
	iš jų:	
	savivaldybėms vietinės reikšmės keliams (gatvėms) tiesti, taisyti (rekonstruoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti	163 669
	iš jų:	
	einamiesiems tikslams finansuoti	68 760

Valstybės institucijos ir įstaigos pavadinimas	Dotacijos paskirties pavadinimas	Iš viso
	ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui įsigyti	94 909
Švietimo, mokslo ir sporto ministerija		54 160
	iš jų:	
	darbo vietų skaičiaus optimizavimui (skatinti pedagoginio personalo kaitą)	7 400
	neformaliojo vaikų švietimo įvairovei, prieinamumui ir kokybei padidinti	17 000
	plėtoti švietimo pagalbą (naujoms mokytojų padėjėjų pareigybėms savivaldybių ir nevalstybinėse mokyklose steigti)	3 635
	socialinę riziką patiriančių vaikų ikimokykliniam ugdymui	3 960
	ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui įsigyti	22 165
Ekonomikos ir inovacijų ministerija	infrastruktūros, skirtos investicijoms pritraukti, plėtrai savivaldybėse	11 706
	iš jų:	
	einamiesiems tikslams finansuoti	706
	ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui įsigyti	11 000
Vidaus reikalų ministerija	Kybartų stadionui rekonstruoti	800
Žemės ūkio ministerija	ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui įsigyti	2 880
IŠ VISO:		292 912

Savivaldybių biudžetų pajamos ir valstybės biudžeto dotacijos 2022 metais sudarys 4 267,7 mln. eurų. Palyginti su 2021 metais, jos didėja 13,7 proc., arba 514,5 mln. eurų.

Atsižvelgiant į tai, kad numatoma, kad 2021–2024 metais produkcijos atotrūkis nuo potencialo išliks neigiamas ir į Konstitucinio įstatymo nuostatas, kuriomis yra nustatyti

reikalavimai savivaldybių biudžetams užtikrinti fiskalinę drausmę, 2022 metams nustatomi savivaldybių skolos, skolinimosi ir garantijų limitai.

Savivaldybės, kurios biudžeto planuojami asignavimai neviršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, metinio grynojo skolinimosi suma negalės viršyti 1,5 procento biudžeto pajamų, o savivaldybės, kurios asignavimai viršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, metinio grynojo skolinimosi suma gali viršyti pajamas savivaldybės biudžeto ciklinės dalies dydžiu, kurį pagal naujausią paskelbtą ekonominės raidos scenarijų apskaičiuoja Finansų ministerija.

Taip pat savivaldybėms iškeliami reikalavimai dėl įsiskolinimų suvaldymo, t. y. savivaldybės 2023 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) turi būti ne didesnis už 2022 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms grąžinti).